

УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ - ШТИП

ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ

**ВТОР ЦИКЛУС НА АКАДЕМСКИ СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИ СТУДИИ
по методика на наставата по религиско образование
Штип**

Кандидат: Ристе Кукутанов

АДВЕНТИЗАМ

- СПЕЦИЈАЛИСТИЧКИ ТРУД -

Штип, 2011

Комисија за оценка и одбрана

Ментор: Проф. д-р. Владо Петровски
Вонреден професор, Педагошки факултет

Член: Проф.д-р. Снежана Мирасчиев
Вонреден професор, Педагошки факултет

Член: Проф.д-р. Ленче Милошева
Вонреден професор, Педагошки факултет

Датум на одбрана: 20.2.2012

Содржина

Краток извадок.....	4
Abstract.....	5
1. Вовед (Introduction).....	7
2. Историја на развојот на адвентизмот.....	9
2.1. натамошен тек историјата.....	11
2.2. Нови личности и нови учења.....	12
2.3. Адвентисти на седмиот ден-уште едно промашување.....	14
3. Организација и активности на адвентистите.....	16
3.1. Десеток	21
4. Специфики во учењето на адвентистите.....	22
4.1 Адвентистичко учење за празнувањето на саботата.....	27
4.2. За црквата и светите тајни.....	29
4.3. За спасението на човекот.....	31
4.4. За духовните дарови и служби.....	34
5. Адвентистичко учење за Вилијам Милер.....	38
5.1. “Духовно будење”	40
6. Современи начини на мисионирање.....	49
7. Кратки Православни одговори за погрешното адвентистичко учење.....	57
Заклучок.....	59
Користена литература.....	61

Краток извадок

Името „адвентисти“ или „адвентизам“ доаѓа од латинскиот збор „адвентус“, што значи доаѓање. Тука се мисли на второто Христово доаѓање. Според тоа, адвентисти се луѓе кои го очекуваат второто Христово доаѓање, а адвентизам е вера што проповеда дека Христос ќе дојде по втор пат на Земјата за да му суди на светот. При своето второ доаѓање Христос ќе им ја даде ветената награда, која ја обезбедил со својата смрт на крстот, на сите кои низ историјата Го прифатиле за свој Спасител и своите животи ги ускладиле со неговите заповеди.

Уште од почетокот Бог имал намера човекот да живее вечно. А сега тој план, еднаш нарушен со Адамовиот грев, конечно ќе стане стварност, за сите оние кои застанале на Божјата страна, за сите кои го прифатиле тоа немерливо богатство платено со крвта на Божјиот син, за сите кои го прифатиле дарот на вечниот живот преку Исуса Христа. Изразот „**Адвентисти**“ ја отсликува огнената увереност во блискоста на тој величенствен настан - Христово второ доаѓање (advent). Таа увереност секојдневно се потврдува и засилува со настаните кои се случуваат во светот, а се претскажани од самиот Исус како знаци кои го највуваат неговото доаѓање.

Адвентистите ја прифаќаат, библиски потврдената непоминливост и важност на сите Десет Божји заповеди, вклучувајќи ја и четвртата. Таа заповед го повикува човекот да го празнува Божјиот ден за одмор, седмиот ден – сабота. Од таму потекнува и името „Адвентисти на седмиот ден“.

Клучни зборови: адвентизам, адвентисти, Милер, црква.

Abstract

The name "Adventists" comes from the Latin word "adventus" which means arrival. Thus, Adventists are people who expect the second coming of Christ. It is a faith that preaches that Christ will come a second time on earth to condemn the world. At his second coming Christ will give them the promised reward, which he secured with his death on the cross, all who throughout history have accepted as their Savior and their lives have agreed with his commandments.

From the beginning, God intended man to live forever. Now that plan, once marred by Adam's sin, will finally become reality for all those who took the hand of God to all who have accepted that wealth immeasurably paid with the blood of God's son, all who have accepted the gift of eternal life through Jesus Christ. The term "Adventist" reflects confidence in the fire of that closeness magnificent event - Christ's second coming (advent). That belief is confirmed every day reinforces the events that are happening in the world. They are announced by Jesus himself as signs before his second coming.

Adventists accept biblical confirmed eternity and importance of all the Ten Commandments, including the fourth. This command calls the man celebrates God's day of rest, the seventh day - Saturday. .¹

Key words: adventizam, Adventists, Miller, church.

¹ Википедија, слободна енциклопедија.

***Кандидат:* РИСТЕ КУКУТАНОВ**
АДВЕНТИЗАМ

УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП

1. Вовед (Introduction)

Името „адвентисти“ не означува некоја специфичност на адвентистичката секта, бидејќи целата Црква уште од почетокот до денес верува и проповеда дека Христос повторно ќе дојде на Земјата за да им суди на живите и на мртвите и дека на Неговото царство не ќе има крај. Така гласи и седмиот член на Никео-Цариградскиот символ на верата. Според тоа, секој христијанин е адвентист, па името „адвентист“ што го одбрала оваа секта за себе, е премногу широко, бидејќи во себе опфаќа многу повеќе луѓе што не припаѓаат на таа секта, отколку такви што припаѓаат.

Адвентизмот произлегува од баптизмот.² Меѓутоа, адвентистите себеси се сметаат за посебна група којашто го очекува скорото доаѓање на Христа, како настан што не е далеку од нашево време.

Но, ни таа разлика не го оправдува нивното име. Прво, Црквата никогаш не го одредувала датумот кога Христос ќе дојде, бидејќи и самиот Христос тој датум никаде не го претскажал. Он отворено им вели на апостолите дека „за тој ден и час никој не знае, ниту ангелите небесни, а само Мојот Отец“ (Мат. 24, 36). По Неговото воскресение, кога апостолите повторно го запрашале за тоа, Он отворено им одговорил: „Не е ваше да ги знаете времињата и годините што Отецот ги задржал во Своја власт“ (Дела 1, 7). Затоа Црквата едноставно изразува тврда вера дека Христос „пак ќе дојде“, но не ја одредува годината и датумот на Неговото повторно доаѓање. Адвентистите не се единствените што го очекуваат второто Христово доаѓање во најскоро време. Тоа го прават и Јеховините сведоци и разни други секти. Од историјата на Црквата знаеме дека и во раните векови имало, на пример во времето на реформацијата, разни поединци кои што ја одредувале годината на повторното Христово доаѓање или барем тврделе дека тоа доаѓање е блиску „пред вратите“. Такви „пророци“ имало и во времето на апостол Павле, па тој токму затоа и го напишал Посланието до Солунјаните.

² Георгиев Ј.(1993) *Свето православие и сектите*, Пловдив, 31 стр.

Според тоа, името „адвентисти“, било да се разбере во онаа општоцрковна смисла или пак во посебна сектанска смисла, не означува нешто посебно, некоја карактеристика која би била само нивна. Затоа баптистите и Јеховините сведоци ги нарекуваат милеровци, според нивниот прв „пророк“ и основач Милер, а нивната вера – „милеризам“.³

Но, да видиме што велат самите адвентисти за себе:

Христијанската адвентистичка црква (Црква на адвентистите на седмиот ден) е интернационална христијанска црква, застапена во 204 од постојните 230 земји, признати од ОН. Во светот има повеќе од 15 милиони адвентисти (возрасни, крстени верници) и голем број посетители и симпатизери. Овој број константно се менува бидејќи адвентистите се една од најбрзорастечките христијански цркви во светот, со просечно темпо од над 2000 нови членови дневно на светско ниво. Радосната порака за Божјата љубов кон човекот и за Христовото скорошно доаѓање тие ја проповедаат на 725 јазика и уште на 1000 дијалекти, преку: лични контакти со своите сограѓани, преку огромен број на печатен материјал, радио и ТВ програми, преку интернет, преку јавни манифестации (предавања) кои често пати се сателитски пренесувани на голем дел од светот истовремено и др.

Адвентистите низ целиот свет развиваат добрососедски односи и заедница со сите луѓе, без оглед на нивната раса, национална, филозофска, верска, политичка или која и да е друга определба и припадност.

Начелно адвентистите политички се неопределени, но се лојални граѓани на својата земна татковина. Тие чувствуваат одговорност пред општеството во кое живеат, ги почитуваат и ги извршуваат своите граѓански и општествени должности. Своите верувања тие ги засноваат на Светото писмо - Библијата. Најкарактеристични верувања се:

1. Очекување на **второто Христово доаѓање** и

2. **Празнувањето на Божјиот ден за одмор, седмиот ден - сабота**, како дел од Десетте Божји заповеди.⁴

³ Милин Л. (1999). *Црквата и сектите*. Ѓаконија – Скопје, 75 - 76

⁴ http://www.adventisti.org.mk/content/koi_se_adventistite.php

2. Историја на развојот на адвентизмот

Основачот на адвентистичката секта, Вилијам Милер, е роден во 1781 година во градот Питсфилд, во државата Масачусетс, САД. Неговите родители беа Капетан Вилијам Милер, ветеран на американската револуција, а Паулина, ќерка на Елнатана Фелпс. Кога имал четири години, неговата фамилија се пресели во руралните населба Хемптон, Њујорк. Милер бил образуван од дома, од неговата мајка, додека на возраст од девет, тој присуствувал на новоформираниот Дистрикт Исток Пулт школа. Милер не е познато да има преземено било кој тип на официјални студии на возраст до осумнаесет, иако тој продолжи да чита и на широко да се надградува. Како млад, тој имал пристап до приватните библиотеки на судијата Џејмс Витлер и конгресменот Метју Лион во близина на Вермонт, како и онаа на Александар Крикханс на Вајтхол, Њујорк. Во 1803 година, Милер се оженил со Луси Смит и се преселил во нејзиниот роден град во близина на Полтни, каде што се занимавал со земјоделство. Додека во Полтни, Милер бел избран во бројот на државни канцелари, почнувајќи од канцеларијата на Констабл. Во 1809 година тој беше избран за член на кабинетот на заменик-шерифот и во непознат датум е избран во оделението за правда и мир. Милер беше во полицијата во Вермонт и е овластена за поручникот на 21 јули 1810 година. Тој добро се збогатил, станал сопственик на кука, земјиште, а најмалку два коња. Набрзо по неговото движење до Полтуни, Милер ги отфрли неговото наследство и станал деист. Во неговата биографија Милер ја снима неговата реализација: "Јас запознав со директорот, мажите во тоа село Пулти, Вермонт, кои биле привидно деист, но тие беа добри граѓани, и за морално и сериозно однесување ги ставија во моите раце делата на Волтер, Хјум, Томас Пајн, Итан Ален, и други писатели. Меѓутоа, кога имал 34 години, во него се разбудило религиозното чувство и интересот за Библијата. Читајќи ја Библијата многу ревносно, се вратил во верата на своите татковци и постигнал непоколебливо уверување дека сите библиски пророштва се оствариле. Длабоко го интересирало прашањето кога ќе стане второто Христово доаѓање. Толкувајќи ги книгите на пророк Даниил и Откровението на свети Јован Богослов, уште во

1818 година дошол до лично убедување дека Христовото доаѓање е многу блиску – Христос повторно ќе дојде на Земјата најдоцна по дваесетина години. Милер се борел сам со себе цели дваесет години, додека на крајот не се решил јавно да настапи со своите пресметки за датумот на второто доаѓање на Христос. Своето откритие го објавил во проповедите дури во 1831 година, а потоа и во книгата „Докази од Библијата и од историјата за повторното Христово доаѓање околу 1843 година“. Книгата се појавила во 1833 година и во неа се тврди дека Христос ќе дојде помеѓу 21 март 1843 година и 21 март 1844 година.

За неговите докази многумина мислеле дека се исправни и несоборливи, па им поверувале. Тие, нарекувајќи се уште тогаш „адвентисти“, почнале да се подготвуваат за средба со Христос. Неколку недели пред одреденото време повеќето од нив ги прекинале сите земјоделски работи. Грижливо ги преиспитувале сите мисли и сите желби, како да се наоѓаат на смртна постела и како после неколку часови сите на земјата да мораат да ги склопат очите. Сепак, пророштвото на Милер се покажало лажно. Како што виделе сите, Христос не дошол. „Оние што со искрена вера и со срдечна љубов го очекуваа Христа Спасителот, доживеаа горчливо разочарување“ – искрено признава Елена Вајт.⁵ Сепак, тврдо убеден во правилноста на своите математички пресметки, Милер во Библијата повторно побарал објаснување во што е грешката, каде погрешил кога Христос не се појавил во оној ден во кој, така да се каже, му закажал. Многумина го напуштиле разочарани.⁶ Сепак убеден во правилноста на своите математички пресметки, Милер во Библијата повторно побарал објаснување во што е грешката, каде погрешил кога Христос не се појавил во оној ден во кој, така да се каже, му закажал.

Милеровиот пријател Сноу (S. S. Snow) добил „небесна светлина“ и ја „пронашол“ грешката на Милер. Во приказната за десетте девојки, која се однесува на второто Христово доаѓање (Мат. 25, 1-13) е речено дека младоженецот задоцнил со доаѓањето и дека дошол на полноќ. Според толкувањето на Сноу, тоа не значи ништо друго, туку дека Христовото доаѓање

⁵ Ј.Г. Вајт, (1962) *Велика борба измeджу Христа и Сатанe*, Београд, стр.262.

⁶ Godubic M. (1973), *Istorija Crkve*, Beograd, стр.307

треба да се очекува половина година подоцна од пресметката на Милер. Значи, Христос ќе дојде на 21 октомври 1844 година, а не како што беше пресметано на 21 март.

Многумина повторно поверувале. Милер во почетокот се држел многу резервирано кон таа нова пресметка. Дури на 6 октомври и тој им се придружил на верниците и поверувал дека на тој ден ќе дојде Христос.

Адвентистите повторно се собрале да го пречекаат Христос. Повторно набожни воздишки и восклицувања: „Дојди Господи Исусе!“. Повторно покајанија и испитувања на срцата и совеста. Но сè било залудно! Христос пак не дошол. Адвентистите останале празни како некогаш во времето на пророкот Илија, кога свештениците Ваалови половина ден викале: Ваале, услиши не (3. Цар. 18, 26). Од никаде ниту глас, ниту знак. Разочарувањето било огромно. Јошуа Хајмс (Joshua Himes), пријател на Милер од Бостон, кој што во 1840 година издал прв адвентистички весник под наслов „Знаци на времето“, пишувал: „Јас го напуштив соборот и плачев како дете. Времето измина, а очекуваниот Господ не дојде. Ние моравме да речеме како некогаш Марија Магдалина: Го дигнале Господа од гробот и неznam каде го положиле (Јован 20, 2)“. Слично се изразува и Елена Вајт. А баптистичката верска заедница на која припаѓал Милер како нејзин проповедник, заситена од срам и скандал, во јануари 1845 година ги исклучила од својата средина и Милер и неговите приврзаници.

2.1. Натамошен тек на историјата

Многумина покајнички се вратиле во своите поранешни верски заедници, а некои и понатаму останале со Милер. Под влијание на второто разочарување, самиот Милер, на 3 декември 1844 година напишал: „Присилени сме да основаме своја одвоена црква. Бог да ни прости“. Првата грижа била да се објасни зошто Христос не дошол, кога според пророчкото толкување на Милер задолжително требало да дојде барем на 21 октомври 1844 година.

По повторно и повторно испитување на Библијата, на крајот е најдено објаснување зошто Христос не дошол. Грешката се состоела во две работи. Прво,

пророштвото на Даниил, врз кое се повикувал Милер во своето толкување (Дан. 8, 14), не вели дека Христос ќе дојде на Земјата по 2300 дена, туку дека тогаш „ќе се очисти светињата“. Второ, Милер погрешно сфатил дека под изразот „чистење на светињата“ се подразбира очистување на Земјата со огнот на Христовиот суд. Новото погледнување во Библијата ги поучило дека тоа „чистење на светињата“ означува чистење на небесната светиња, а не на земната. Значи, бидејќи пресметката на Милер е точна, на тој ден, т.е. на 21 октомври 1844 година сепак се случило нешто особено важно. Тој ден Христос влегол во небесната светиња⁷ и го започнал истражниот суд, „судот од Божјиот дом“ (1. Петр. 4, 17). Сега, кој може да провери што се случува на небото, нека ја оспорува оваа теза. Инаку, адвентистите тврдат дека Бог на чудесен начин му јавил за очистувањето на небесната светиња на Хирам Едсон, вториот ден по промашеното чекање.

Милер, исклучен од својата баптистичка заедница, веднаш почнал да ја организира новата верска организација. Истата година свикал собрание во местото Олбани, на кое е конституирана новата заедница на адвентистите, одвоена од баптистите. Наскоро, во 1849 година, Милер починал, оставајќи ја зад себеси тукушто основаната заедница. Се појавиле многу крупни теолошки проблеми, поради кои заедницата се расцепкала на разни групи. Едните, како Милер, ја празнувале неделата, а наскоро се појавиле и „адвентистите на седмиот ден“, или саботјаните, кои преминале во празнување на саботата, бидејќи сметале дека тоа е единствениот правилен начин за славење на Бога и за исполнување на Божјите заповеди.

2.2. Нови личности и нови учења

Уште додека Милер бил жив, еден од неговите проповедници по име Штор проповедал дека, според учењето на Библијата, не постои бесмртна душа и дека грешниците нема да бидат казнети со вечни маки, туку со вечно уништување. Неговите приврзаници се нарекле „адвентни христијани“. Нивните противници кои верувале во бесмртноста на душата и во вечноста на маките на грешниците, се

⁷ Ј.Г. Вајт, (1962) *Велика борба измeджу Христа и Сотоне*, Београд, стр.347.

нарекле „евангелски адвентисти“. Покрај нив постоеле и „адвентистички браќа“ и „обединети адвентисти“. Но, најповеќе приврзаници имале „адвентистите на седмиот ден“ или „саботјаните“.

Адвентистите на почетокот ја празнувале неделата, но сепак саботјанството кај нив се појавило доста рано, уште додека Милер бил жив. Некоја еврејка Рахила Престон преминала во адвентизам и почнала да проповеда дека треба да се празнува саботата. Јосиф Бетс (Joseph Bates) исто така го застапувал ставот дека треба да се празнува саботата.

Идејата за празнување на саботата веројатно ќе останела без поголемо значење и влијание, ако не била поддржана и афирмирана од Елена Вајт (1827 – 1915). Таа била многу енергична и надарена жена. Во својот долг живот напишала 43 книги и брошури и околу 4 илјади разни написи објавени во адвентистичките списанија.⁸ Таа за себеси тврдела дека доживувала некакви визији, за време на кои стоела неподвижно, без здив, со отворени очи. Адвентистите веруваат дека таа тогаш добивала разни откровенија од небесниот свет, па ја сметаат за пророчица. Со своите визији таа го поддржала толкувањето на Милер дека Христос на 21 октомври 1844 година влегол во небесната светиња и таму го отпочнал истражното судење, па затоа тој ден не дошол на Земјата, како што прорекол Милер и како што несомнено очекувале сите адвентисти. Освен тоа, една од нејзините „визији“ ја потврдувала потребата од празнување на саботата. Имено, таа вели дека имала визија за небесната скинија и таму го видела ковчегот на заветот. Христос го отворил капакот на ковчегот во кој биле оние две камени плочи со Божјите заповеди што ги примил Мојсеј од Бога на Синај. Понатамошните кажувања имаат две верзии. Според едната верзија, четвртата заповед била темна со објаснување дека тоа е сторено затоа што луѓето не ја почитуваат таа заповед, туку наместо саботата го вовеле празнувањето на неделата. Според втората верзија, четвртата заповед била обиколена со светлина, а објаснувањето гласело дека тоа е поради тоа што таа е „единствената заповед која го дефинира живиот Бог, создателот на небото и на земјата и на сè што е во нив. Кога бил положен темелот на земјата, тогаш бил положен и темелот

⁸ J.Г. Вајт, (1959) *Сведочанства за црква*, Београд, стр.3.

на саботата. Елена Вајт нагласува дека нејзините списи не се никаква замена, ниту пак надополнување на Библијата. Сепак, нејзините „визии“, особено оние кои што се однесуваат на празнувањето на саботата, го имаат токму тој практичен ефект, особено кај светот што е наклонет кон окултните сензации. Инаку, Елена Вајт била неуморен проповедник на адвентизмот – саботјанството, така што не само што ја заобиколила цела Америка, туку дошла и во Европа, каде што ги посетила новооснованите адвентистички општини во повеќето европски земји.⁹

2.3. Адвентисти на седмиот ден-уште едно промашување

Реформското движење на адвентистите на седмиот ден е посебна гранка на адвентистите саботјани. Христијанската адвентистичка црква (Црква на адвентистите на седмиот ден) е организирана во 1863 година во Батл Крик, Мичиген, САД. Мнозина, во потрага по верска слобода, го напуштиле стариот континент и запловиле кон новооткриената Америка. Таму, тие биле слободни да веруваат и живеат според вистината која ја дознавале од Библијата.

Второто христово доаѓање било главен предмет на проучување на Библијата во текот на сите векови. Како резултат на истражувањето на оваа голема вистина, меѓу христијаните во многу земји во почетокот на 19. век настанува адвентното движење, за малку подоцна да биде организирана Црквата на адвентистите на седмиот ден (кај нас позната како Христијанската адвентистичка црква).

Адвентистите сметаат дека отишле најнапред во долгогодишниот процес на реформа, односно се вратиле наназад до изворното, библиско христијанство, отфрлајќи ги сите небиблиски примеси кои се натрупале со вековите, и одново ги прифатиле вистините кои биле запоставени и отфрлени.¹⁰

Адвентистите на седмиот ден својата целокупна доктрина ја темелат исклучително на Библијата. Иако не ги признаваат како темели за формирање на доктрината авторитетите кои се надвор од Библијата, големо влијание при

⁹ Милин Л. (1999). *Црквата и сектите*. Ѓаконија – Скопје, 76 - 77

¹⁰ <http://www.adventisti.org.mk/content/istorijat.php>

нејзиното толкување и разбирање имаат списите на Елена Вајт, за која веруваат дека била Божји пророк. Сметаат дека нејзините списи се особено корисни, бидејќи библиските принципи и пророштва додатно ги осветлила и ги прилагодила на современиот свет. Со тоа изнела доста корисни здравствени, психолошки и педагошки совети. Иако своите основни верувања не ги темелат врз списите на Елена Вајт, сепак тие значително влијаат на начинот на живот на адвентистите.¹¹

По Милеровото промашување во одредувањето на датумот на повторното Христово доаѓање, адвентистите на седмиот ден повеќе не го пресметуваат датумот на второто Христово доаѓање, туку се задоволуваат само со тврдењето дека овие се последните денови и дека „оваа генерација нема да помине додека тоа не се случи“ – како Христос тоа да го рекол за Своето второ доаѓање, а не за разорувањето на Ерусалим. И дека Христовите зборови – „оваа генерација“, се однесуваат на генерациите од нашето време, а не на оние генерации на кои Христос непосредно им зборувал за пропаста на Ерусалим. Од најраните денови на постоењето на адвентистичката Црква, адвентистите пееле песни за блажената надеж во второто доаѓање на Исуса Христа. „Како што покажува и делот на името на нашата Црква, ние очекуваме буквално второ Христово доаѓање. Христос пак ќе дојде, и тоа ќе дојде наскоро, иако не ни го открил точното време на своето доаѓање. Затоа што веруваме дека еден ден ќе го видиме Исуса како доаѓа во слава, опкружен со своите свети ангели, ние сме среќни луѓе и нашите песни ја одразуваат нашата радост.“¹²

Меѓутоа, „реформското движење“ неможело да се ослободи од антибиблиската желба за пресметување на датумот на второто Христово доаѓање. Нивниот американски водач Рајт (Reidt) од Лонг-Ајленд, го прогласил 6 февруари 1925 година за ден на второто Христово доаѓање. Тој дури и детално го опишал настанот. На Христос ќе му бидат потребни 7 дена додека дојде на Земјата. Патем малку ќе се задржи на поедини планети што ќе ги сретне, за да издаде напатствија и наредби во врска со исхраната на праведниците кои Он ќе ги

¹¹ http://hr.wikipedia.org/wiki/Adventisti_sedmog_dana

¹² <http://www.sdakavadarci.com/veruvanja/osnovni-veruvanja/238-hristovo.html>

поведе на небото. Како што е познато, Рајт поминал со своето пророштво исто како и Милер.

3. Организација и активности на адвентистите

Адвентистичката верска заедница не само што е многу богата, туку е и многу организирана и дисциплинирана. Таму точно се знае кој што смее и што може да работи. Кога во некое место ќе се придобие некое лице, веднаш се формира општина. Со неа управуваат еден или двајца проповедници, кои имаат помошници. Освен нив, во општината постои посебен одбор – „комитет“, што ги води работите на општината. Повеќе општини од некоја покраина ги сочинуваат окружните сојузи, а овие сочинуваат „мисионерско поле“. Мисионерските полиња ја сочинуваат „унијата“, која може да опфаќа повеќе земји. Униите секоја година испраќаат свои делегати на унионистичката конференција. Таа го носи името Генерална конференција и е највисока власт за адвентистите од целиот свет. Се одржува секоја четврта година. Таа избира посебна комисија од 35 члена, која води сметка за мисионерството во целиот свет.

Адвентистичките мисии се многу живи. Во светот имаат многу училишта, од основни до универзитети. Издржуваат многу болници и други установи. Во поедини земји имаат свои радио-станции, фабрики и друго.¹³

Кога сето тоа ќе се собере, адвентизмот представува многу моќна организација во светот. Тие мислат дека врз основа на тоа го заслужуваат називот “црква”, а не секта, оти не се сметаат за некоја фракција на која и да е црква. Се повикуваат дури и на тоа што во многу држави успеале да го издејствуваат називот “Христијанска адвентистичка црква”.

Но, иако имаат таква моќна организација, адвентистите во светот сепак не представуваат една единствена целина, туку се расцепкани на разни секти. Во поранашна СФРЈ биле регистрирани неколку адвентистички “цркви” и тоа: Христијанска адвентистичка црква, Унија на реформираното движење на

¹³ Милин Л. (1999). *Цит. Дело 77-78*стр.

адвентистите на седмиот ден, Црква Божја на седмиот ден и Црква божја која не ја признава Елена Вајт за пророчица.

Од овој краток преглед на историјата на адвентизмот забележуваме една чудна појава. Имено, во историјата на христијанството нема ниту една друга секта што стартувала со толку голем срам како оваа, а тоа е кога Христос пред целиот свет очигледно ја демантирал во нејзиниот основен и најглавен став-и тоа два пати! Па и покрај сето тоа, таа во светот постигнала поголеми успеси од која и да е друга секта! Како да се објасни овој парадокс?

Вистинското објаснување може да го даде само оној на кој му се познати патиштата на Божјата промисла. За нашиот обичен човечки разум важи тоа што е несомнено според Библијата и според нашиот разум. Библијата и разумот, а и секојдневното искуство не уверуваат дека во овој свет не постигнува успеси само Бог, туку и сатаната. Адвентистите учат дека папството е антихристот, но тоа сепак има повеќе успеси од нив. Според зборовите на Библијата, пред крајот на светот и векот антихристот ќе постигне многу поголеми успеси одколку Црквата. Спасителот во една прилика го поставил и следното прашање:” Но Синот Човечки, кога ќе дојде, ќе најде ли вера на земјата?”(Лука 18,8).

Второ, Библијата и разумот на човекот, му велат дека Бога не можеме ниту да го мамиме, ниту да Го лажеме. Според тоа, “ ако пророкот зборува од името на Господа, и зборовите не се збиднат и не се исполнат, тогаш Господ не ги кажал тие зборови, туку ги кажал пророкот по своја гордост и не бој се од него”(5. Мој.18,22) .

Трето, историјата очигледно не уверува дека Милер е основачот на адвентизмот. Тој зборувал “во името на Господа”, “врз основа на словото Божјо”¹⁴ а неговото пророштво не е исполнето.¹⁵

Како пример ќе ја наведеме хуманитарната организација АДРА. АДРА (Adventist Development and Relief Agency International) е независна хуманитарна организација основана во 1984 година од Црквата на адвентистите на седмиот ден за специфични потреби на луѓето и општеството - за развој и помош при

¹⁴ М. Godubic , *Istorija Crkve*, стр. 304-307.

¹⁵ Милин Л. (1999). *Црквата и сектите*. Ѓаконија – Скопје, 78

несреќи. Делувајќи во повеќе од 120 земји, АДРА е една од најефикасните агенции за помош која работи со административни трошоци од околу 10%, а им помага на повеќе од 15 милиони луѓе годишно со помош во вредност поголема од 105 милиони долари (податок од 2002 год.)

АДРА во својата работа за развој и помош покрива пет главни области:

- **обезбедување храна,**
- **економски развој,**
- **основна здравствена заштита,**
- **подготвување и помош при несреќи, и**
- **основно образование.**

Работата на АДРА не се состои само во давање помош, туку и во изнаоѓање решенија и обука на луѓето за подобрување на нивниот живот. Вреднувајќи го достоинството кое го има секое човечко суштество, АДРА е посветена на подобрување на квалитетот на животот на луѓето без разлика на нивната етничка, политичка или верска припадност. Да се помогне на луѓето во неволја е примарна цел, посебно на оние најранливите - жените, децата и старите лица. Советот за економски и социјални прашања при Обединетите Нации, во 1997 година и додели на АДРА статус на општ советник.¹⁶

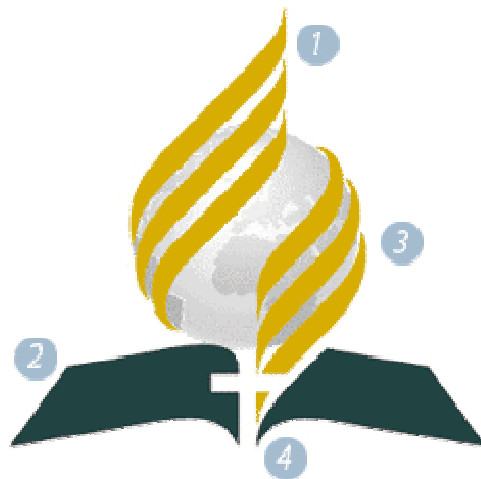
Кога сето тоа ќе се собере, адвентизмот претставува многу моќна организација во светот. Тие мислат дека врз основа на тоа го заслужуваат називот „црква“, а не секта, оти не се сметаат за некоја фракција на која и да е црква. Се повикуваат дури и на тоа што во многу држави успеале да го издејствуваат името „Христијанска адвентистичка црква“. Но, иако имаат таква моќна организација, адвентистите во светот сепак не претставуваат една единствена целина, туку се расцепкани на разни секти.

Изборот на црквеното лого ги одразува суштествените вредности на кои адвентистите на седмиот ден им се посветени. Основата е Библијата, Зборот Божји, прикажана во отворена положба бидејќи нејзината порака мора да се прочита и спроведе во дело. Центарот на библиската порака е крстот, а исто така

¹⁶ <http://www.adra.org.mk/>

и на нивното лого. Над Крстот и отворената Библија гори пламенот на Светиот Дух, весникот на Вистината.

„Наша надеж и молитва е, иако ова лого е едноставна слика на основите на адвентистичките верувања, тоа да биде препознатлив симбол на адвентистичката порака до светот“ – велат адвентистите.

1. **Линиите на врвот** од дизајнот претставуваат континуираното нагорно движење симболизирајќи го воскреснувањето и вознесението на праведните при второто Христово доаѓање, крајната цел на нашата вера.
2. **Отворена Библија**
Библијата ја сочинува основата на дизајнот и ја претставува библиската основа на нашите верувања. Таа е претставена во целосно отворена положба со што сака да се претстави целосното прифаќање на Божјиот збор.
3. **Пламенот**
Ова е облик формиран од три ленти кои ја опкружуваат Земјата. Лентите ги претставуваат трите ангели од Откровението 14 глава како кружат околу Земјата, и нашата цел да го однесеме евангелието на целиот свет.
Заедничката форма создава пламен кој е симболика на Светиот Дух.
4. **Крстот**
Симболот на крстот, кој ја претставува Радосната вест за спасението, е

поставен во средината на дизајнот за да ја нагласи Христовата жртва, која е централна тема на нашата вера.¹⁷

Од овој краток преглед на историјата на адвентизмот забележуваме една чудна појава. Имено, во историјата на христијанството нема ниту една друга секта што стартувала со толку голем срам како оваа, а тоа е кога Христос пред целиот свет очигледно ја демантирал во нејзиниот основен и најглавен став – и тоа два пати! Па и покрај сето тоа, таа во светот постигнала поголеми успеси од која и да е друга секта. Како да се објасни овој парадокс?

Вистинското објаснување може да го даде само оној на кој му се познати патиштата на Божјата промисла. За нашиот обичен човечки разум важи тоа што е несомнено според Библијата и според нашиот разум. Библијата и разумот, а и секојдневното искуство не уверуваат дека во овој свет не постигнува успеси само Бог, туку и сатаната, по Божјо допуштение. Адвентистите учат дека папството е антихристот, но тоа сепак има повеќе успех од нив. Според зборовите на Библијата, пред крајот на светот и векот антихристот ќе постигне многу поголеми успеси отколку Црквата. Спасителот во една прилика го поставил и следново прашање: „Но Синот Човечки, кога ќе дојде, ќе најде ли вера на земјата?“ (Лука 18, 8).¹⁸ Интернационалното седиште на „Светската федерација на адвентистите на седмиот ден“ се наоѓа близу Вашингтон, Б.С. „Генералната конференција“, што е демократски избрана управува со бројно членство, околу четири милиони, што е организирано во тринаесет „изборни подрачја“.

Иако адвентистите на седмиот ден не се агресивни како што се мормоните или „Јеховините сведоци“, тие интензивно мисионерат. Тие, не се гледаат себеси едноставно како едно црковно тело во светот, туку како пророчко движење кое има за задача да го објави вечното евангелие, а по нивното верување тоа би било одредување на часот на Божјиот Суд. Како мисионери адвентистите делуваат на многу луѓе со својата донекаде рафинирана, телевизиска програма; најзначајна е емисијата „Пишано е“ што се емитува еднаш неделно. Го издаваат и списанието „Светска Божја Црква“, кое се дели бесплатно, бидејќи се финансира од

¹⁷ http://www.adventisti.org.mk/content/naseto_logo.php

¹⁸ Милин Л. (1999). *Цум. Дело* 79стр.

прилозите на членовите на црквата, иако самата црква ретко се спомнува во списанието. Оваа „тактика на камуфлажа“ на нивниот идентитет во медиумите е карактеристична за култовите.

Адвентистите особено се привлечни затоа што ја истакнуваат традиционалната семејна вредност и здравјето на сите луѓе, кои се вознемирани заради современата дезинтеграција на семејството, и сè поголемата затруеност на храната. Теолошки, меѓутоа, на нивните аргументи лесно ќе им се спротивстават, оние, кои имаат солидно знаење за Библијата и историјата на Црквата.

3.1. Десеток

Колку и да е некоја организација од духовен карактер, таа неможе да опстои без материјални средства. Тоа прашање адвентистите го решиле мошне успешно. Тука се повикуваат на Стариот завет - вовеле десеток. Библијата вели: „секоја десетина од земјата, од земните семиња и од плодовите на дрвјата Му припаѓа на Господа; тоа е светиња Господова“ (3 Мој. 27, 30). „А на Левиевите синови синови, ете, Јас им дадов како дел десеток од сè што има Израилот, за службата нивна што ја вршат во скинијата на сведоштвото“ (4. Мој. 18, 21). И уште една построга пророчка опомена: „Со проклетство сте проколната зашто ме обирате – вие и сиот народ. Донесете ги сите десетоци пред вратите, па да има храна во Мојот дом..., вели Господ“ (Малах. 3, 9-10).

Значи, иако веќе нема левити, иако адвентистите немаат ниту свое свештенство, иако старозаветниот закон е укинат – освен Декалогот – оваа заповед за десетокот кај адвентистите сепак останува во сила, поради чисто практични причини. И навистина, без оглед на библиската оправданост или неоправданост, тоа им се исплатело. Во 1858 година е воведен десетокот и касите им се наполниле. Освен тоа, тие секоја недела собираат прилози за посебни цели: болници, мисии итн.

Откако материјално полно се осамостоил и зајакнал, адвентизмот продолжил организациски да се зацврстува и да се проширува со помош на

пропаганди. Веќе во 1860 година е свикана првата адвентистичка конференција од генерален карактер, на која по пат на јавно гласање е прифатен Уставот, кој што со малку измени и дополнувања и денеска е во сила кај адвентистите. Адвентистичката пропаганда во Америка станувала се пожива. Во 1874 година е основана адвентистичката мисија за Средна Европа, и покрај тоа што веќе во 1868 еден поранешен римокатолички свештеник, Чековски го пренел адвентизмот во Швајцарија. Кон крајот на минатиот век адвентизмот брзо се проширил по цела Европа.

Адвентистичката пропагандна литература е многу богата и е многу раскошно и модерно уредена. Насловите на книгите се доста привлечни. Неможе да се најде книга со старомоден наслов, како: „Катихизис“, „Библиска историја“ или „Догматика“. Нивните книги тоа го содржат, но под други привлечни наслови како: „Големата борба помеѓу Христос и сатаната“, „Дали има живот во вселената“, „Решение на светската криза“, „Надежта на овој свет“, „Современиот човек и Библијата“, „Исполнувањето на вековните копнежи на човештвото“, „На прагот на новото време“ итн.¹⁹

4. Специфики во учењето на адвентистите

Адвентистите усвојуваат многу догми што ги има и Православната Црква. Можеме дури да речеме и целиот Никео-Цариградски символ на верата и тоа без римокатоличкиот додаток „филиокве“. Во нивните брошури со наслов „Верување на раното христијанство“, уште во првиот број на првата страна е отпечатен Никео-Цариградскиот символ на верата, точно така како што го има Православната Црква. Објективниот православен христијанин неможе да не го пофали тоа. Меѓутоа, тие имаат свое толкување на тој символ. Централната точка во толкувањето на символот е резервирана за опширното објаснување и образложување на потребата саботата да се празнува и во Новиот завет, како ден во кој Бог се одмораше по шестдневното создавање. Покрај изложените вистини

¹⁹ Милин Л. (1999). *Црквата и сектите*. Ѓаконија – Скопје, 79

во Никео-Цариградскиот символ на верата, тие имаат и свои специфичности за кои Црквата не знаела, ниту пак знае.

Адвентистите како протестантска секта имаат извесни учења коишто се заеднички на сите протестантски секти, а не припаѓаат само на адвентистите, а има и такви коишто се специфични адвентистичко-саботјански.

- Во првата група спаѓаат:
 1. Изворот на верата и правилото за вистинитоста на некое верско учење е само Светото Писмо, без Светото предание. Светото Писмо самото себеси се толкува. Не е потребно раководството на Црквата, ниту пак на светите отци.
 2. Човекот се спасува само со вера во искупителната жртва што ја поднесе Христос за спасение на луѓето.
 3. Христос е единствениот посредник помеѓу Бог и човекот, Он е нашиот првосвештеник и според тоа не треба да се обраќаме молитвено кон светителите и кон Пресвета Богородица, за тие да се застапуваат за нас пред Бога.
 4. Не постојат Свети тајни. Постојат само обредите крштевање и вечера Господова (причестување), со таа разлика што лебот и виното не се претворуваат во тело и крв Христови. Не постои посебно свештенство, туку општо.
 5. Се отфрла почитувањето на иконите, реликвиите и крстот.
 6. Се отфрлаат монашките завети и светителските аскетски подвизи.
- Во втората група на верски тврдења кои не припаѓаат на сите протестантски секти, туку само на некои, спаѓаат:
 1. Учењето дека човекот нема посебна духовна душа различна од телото, бесмртна и нераспадлива, туку е исто што и крвта, или просто жив човек. Според тоа, не постои никаков задгробен живот. Мртвите до воскресението „спијат“. Верата во бесмртноста на душата, според адвентистите – и воопшто според сектанските учења – е изум на сатаната, со кој тој ги измами нашите прародители, убедувајќи ги да го престапат Божјото предупредување и опомена дека ќе умрат ако

вкусат од плодот на забранетото дрво, односно ветувајќи им дека нема да умрат (1. Мој. 3, 4). Тоа сфаќање е причина повеќе дека не треба молитвено да се обраќаме кон светителите бидејќи тие не се живи, туку се навистина сосема мртви т.е. „заспани“.

2. Карактеристично учење за адвентистите е и верата во скорото Христово доаѓање. Но, таа вера не е карактеристична само за нив, туку и за некои други секти, на пример Јеховините сведоци. Како што видовме од досегашното излагање, од тоа очекување се родило и името на оваа секта. Во почетокот го одредувале точниот датум на второто доаѓање. Сега, по двојното промашување на Милер, тоа не го прават. Се задоволуваат со тврдењето дека „знаците на времето“ пред второто доаѓање се исполниле и дека тој настан е „пред вратите“. Христос ќе дојде кога ќе заврши истражниот суд на небото или „чистењето на небесната светлина“.
3. Според верувањето на адвентистите, воскресението на мртвите нема да биде единствен настан за сите луѓе, туку ќе се оствари во две етапи. Најнапред ќе воскреснат праведниците, а потоа грешниците. Така постојат две воскресенија, прво и второ.
4. Во врска со ваквото сфаќање на воскресението постои верување во илјадагодишното Христово царство или хилијазам. Адвентистичките списи тоа вака го претставуваат. Прво ќе се исполнат знаците предвидени во библиските пророштва за последните денови. Потоа следува доаѓањето на Христос и воскресението на праведниците. Потоа, вознесението на праведниците заедно со Христос на небото, каде што остануваат илјада години во Христовото царство. За тоа време Земјата ќе биде пушта, а сатаната ќе биде врзан. Треба да се нагласи и тоа дека постојат хилијасти кои веруваат дека илјадагодишното царство нема да биде на небото, туку на земјата. По тие илјада години, ќе воскреснат мртвите грешници и сатаната ќе биде пуштен на слобода на земјата за да ги мами грешниците. Христос заедно со праведниците и со Новиот Ерусалим слегува од

небото на земјата. Тогаш сатаната ќе ги собере грешниците за борба против Христос и праведниците (Армагедон). Но, Христос го совладува, го фрла и него и грешниците во огнено и сулфурно езеро и тоа им е крајот. Сатаната и сите грешници ќе бидат уништени, а не осудени на вечни маки, како што верува Црквата. По нивното уништување настанува вечниот живот на праведниците и на ангелите во Божјото царство, во кое ќе владее вечна хармонија, како што било во рајот пред гревовниот пад.

Постојат одредени точки од адвентистичкото учење кои се специфично нивни, иако некои од тие сфаќања ги усвоиле и Јеховините сведоци кои се појавиле после адвентистите и на тие сфаќања им додале малку од своето толкување, така што не се сосема идентични со адвентистичките, туку се слични.

- Еве неколку од тие точки:

1. Пророштвата на Даниил за царствата што ќе дојдат по Данииловото време, посебно пророштвото за „малиот рог“ (Дан. 8), тие го толкуваат така како да се однесува на папата и Римокатоличката црква. А оние 2300 денови и ноќи, за кои се зборува во 14. стих од таа глава, според Милер значат дека Христос повторно ќе дојде во 1843 или во 1844 година. Бидејќи Христос не дошол, тогаш тоа е дополнително протолкувано дека Христос тогаш влегол во небесната светиња за да ја очисти.
2. Според нивното толкување на споменатите пророштва на Даниил, а во врска со пророштвата од Апокалипсисот (глава 13 и 17), папата е антихрист во буквална смисла на зборот. Тој е експонент на сатаната. Елена Вајт напишала една книга во која ја изложува историјата на христијанството. Насловот на книгата е „Големата борба меѓу Христос и сатаната“. Тука Христос е олицетворен во еретиците и во сектантите од сите векови, а сатаната е папата и воопшто Римокатоличката црква.

Во многу свои списи адвентистите го пресметуваат дури и бројот на антихристот 666 од латинскиот натпис на титулата, која според

нивното тврдење е напишана во папската тијара: Vicarius Filli Dei = Заменик на Синот Божји. Римокатоличката црква, според нивното толкување е „Големиот Вавилон“, големата блудница за која се зборува во 17. глава, или „сверот“ опишан во 13. глава. Иако Лутер во својот спис Wider die Bulle des Antichrists (Против булата на антихристот) многу порано од адвентистите го нарекол папата антихрист, а иако и Православната Црква не го признава папата за непогрешлив Христов заменик, ниту за видлива глава на Црквата, адвентистите ја применуваат таа слика за папата делумно и на Православната Црква, па дури и на останатите протестанти што ја слават неделата, како „знак на свертот“, како „печат на папата“. Во тоа со нив се согласни и Јеховините сведоци.

Адвентистите ги отфрлаат сите христијански празници, заедно со неделата, а се враќаат на старозаветното празнување на саботата. Според нивното мислење, неделата ја вовел папата и затоа таа е „знакот на апокалиптичниот сверт“ или „печат на папата“, плод на дејствувањето на „малиот рог“, којшто ќе помислува да ги менува времињата и законите (Дан. 7, 25). Празнувањето на саботата и скорешното Христово доаѓање се двете теми кои задолжително се провлекуваат низ сите нивни беседи и написи. Саботата за нив е доказ дека се тие вистинска Црква, бидејќи само тие ги исполнуваат сите десет Божји заповеди.

3. Адвентистите се држат до старозаветните прописи за поделба на јадењата на чисти и нечисти, па не го употребуваат свинското месо. Во тоа потполно се согласни со Евреите.
4. Забранета е секаква употреба на тутунот и алкохолот. Дури и за причестувањето или „Господовата вечера“ употребуваат слатко вино или шира.
5. Адвентистите тврдат за себе дека имаат дар на пророштво.²⁰

²⁰ Милин Л. (1999). *Црквата и сектите*. Ѓаконија – Скопје, 80-81 стр.

4.1. Адвентистичко учење за празнувањето на саботата

Адвентистите учат, дека Христовите следбеници треба да ја почитуваат саботата, а не неделата. Седмиот ден, кажуваат дека е од Бога осветена (Бит.2,3).²¹ Џозер Бејтс, се убедил дека светиот ден во седмицата е саботата, Сабат, и овој ден по прво треба да се слави отколку неделата. Ова наизглед ново учење меѓу протестантите, во суштина било позајмено од баптистите на седмиот ден. Официјално било осудено од умереното крило на милеровците 1845 г., но веќе следната година го ширела помала група под влијание на младата „пророчка“ Елена Г. Хармон. Набрзо по средбата со Бејтс 1846 год., имала визија: „На небото - рекла - Исус и дозволил да ги види плочите од камен, на кои се запишани десетте заповеди. На нејзино чудење, четвртата заповед што се однесува на почитување на седмиот ден, била во центарот на тие десет поуки, со мала аура (прстен од светлост) околу неа“. Кога Бог ја **благословил** Саботата (Shabbat) во 1 Мојсеј. 2:3, Тој истотака и ја **осветил**. Во Еврејската традиција (Куката на Јуда-Јудаизам) Саботата е претставена како Невеста чиј младоженец е Израел. Хебрејскиот термин на Библиско-Еврејската брачна церемонија е **(kiddushin/свршувачка)** и значи **"овенчување/осветување"**. Хебрејскиот збор за брак е **(kiddushin/свршувачка)** доаѓа од коренот на три хебрејски букви (**K = Kaf, D = Dalet, SH = Shin**). Хебрејскиот збор за ОСВЕТУВАЊЕ (**6942 = Kadesh**) и хебрејскиот збор за СВЕТ (**6944 = Kodesh**) доаѓаат од истиот хебрејски корен на трите букви (**K = Kaf, D = Dalet, SH = Shin**). Библиската изјава дека "Бог ја благослови Саботата и ја осветил (**va-yekaddesh**) ", 1 Мојсеј. 2:3 значи дека Бог ја свршил **(kiddushin/свршувачка)** Саботата (Shabbat) со Неговиот народ - Израел. На денот на Библиско-Еврејската церемонија на свршувачка, невестата била гледана/третирана како кралица, а младоженецот како крал. Всушност зборовите **"кралица"** и **"невеста"** се два јазични термини со кои се опишува седмичниот

²¹ Георгиев Ј.(1993) *Свето православие и сектите*, Пловдив, 34 стр.

саботен ден. (**Talmud, Shabbat 119a**). Бидејќи, Саботата е сметана за кралица и невеста, со тоа го претставува женскиот елемент на создавањето. Во традиционалниот Јудаизам, рабините учеле дека Бог влегол во брачен завет со Израел (куќата на Јуда и куќата на Израел) на подножјето на планината Синај. Во Еремија 2:1-2 е напишано: "И ми дојде Господово слово: "Отиди и викај му на Ерусалим: Господ зборува вака: "Си спомнувам за твојата младост приврзена, за твојата вереничка љубов (**kiddushin/ свршувачка**): ти дојде со Мене (**Богот на Израел/младоженецот**) во пустината (**планината Синај**), во земја каде што не се сее. "НО!!! На Библиско-Еврејската брачна церемонија, прво предходело осветувањето пред самото стапување во брак. Во Излез 19:10-11, 14 е напишано: "10 Тргни кон народот-му рече Господ на Мојсеја-и осветувај (6942 = *Kadesh – свет, осветен*) го денес и утре. Нека ја испере својата облека; 11 нека биде готов задутре, зашто задутре Господ ќе слезе на Гората Синај, пред очите на целиот народ.....14 Мојсеј слезе од брдото кон народот и почна да го осветува (6942 = *Kadesh – свет, осветен*) народот. Тие ја испраа својата облека. Пред почетокот на Библиско-Еврејската брачна церемонија, невестата најпрво морала "ДА СЕ ОСВЕТИ" пред стапување во бракот, со тоа што требала "да се потопи во вода"/**mikvah (крштевање)**. **Mikvah** е Хебрејски збор што значи "потопување на телото во вода". **Mikvah** е церемонијален чин на **почистување**. Секој Библиско-Еврејски брачен завет било потребно да има двајца сведоци. Тие се нарекувани пријатели на младоженецот. Нивната задача била да ја подготват невестата и да ја експортираат при средбата со младоженецот под **chupah (свадбената стреа, надстрешница)** каде бракот требало да биде склучен. Кога Бог стапил во брак со Израел (двете куќи) на планината Синај, Мојсеј всушност бил ескортот на невестата до младоженецот – Исус, и Мојсеј бил сведокот - пријателот на младоженецот - Бог. Во Излез 19:17, се зборува за исполнувањето на улогата на Мојсеј како ескорт/придружба на невестата (Израел-двете куќи) во нејзината средба со Младоженецот-Богот на Израел на планината Синај – која била слика на **chupah**, одн. свадбената стреа, надстрешница под која бракот бил склучен. (Излез 19:17) - "Мојсеј го поведе народот (го ескортирал народот) од логорот во пресрет на Бога. Застанаа под подножјето на ридот (**chupah** -

свадбената стреа, надстрешница). "Откако невестата и младоженецот стапиле во брак според Библиско-Еврејската брачна церемонија, тие треба да добијат **ketubah** - брачен договор (или како ние велиме "извод од матичната книга на венчаните") во кој се наведени условите за бракот. Како **ketubah** – брачен договор помеѓу Бог и Израел Евреите ја сметале Тората-(Стариот Завет). А условите за брак од брачниот договор - **ketubah** се дадени во Второ законие 28 и Левити 26. Во овие две глави од Тората се наведени благословите за невестата – Израел ако остане верна на својот маж-Бог, и проклетствата доколку изврши прељуба во бракот. Церемонијата ќе биде официјализирана и ќе се смета за завршена кога младоженецот ќе и подари нешто вредно на својата невеста, а кога таа ќе го прифати подарокот. Во денешни услови подарокот е златен венчален прстен чија симболика е спомен за бракот и знак на вечна љубов. Кога младоженецот ќе го стави прстенот на прстот на невестата, со тој чин бракот ќе се смета за склучен, а брачната церемонија за завршена. Целата церемонија во Хебрејскиот јазик е позната под името **kiddushin** и значи "**осветување**" Симболиката на прстенот кој младоженецот го подарува на својата невеста е со цел да ја покаже улогата на Саботата (*Shabbat*). Светкувањето на Саботата е спомен и сеќавање на вечната љубов помеѓу младоженецот-Бог и Неговата невеста-Израел (двете куќи). Светкувањето на Саботата (*Shabbat*) е и една од Десетте Божји Заповеди дадени на планината Синај во знак на спомен на склучениот брак помеѓу Бог и Израел. Во Излез 20:8 е напишано: "Помни го саботниот ден, за да го осветуваш (6942 = *Kadesh* – *свет, осветен*). "Саботата (*Shabbat*) е вечен завет помеѓу Бога и Божјиот народ кој треба да се држи засекогаш.

4.2. За црквата и светите тајни

Црквата е заедница на верниците кои го исповедаат Исус Христос како Господ и Спасител. Продолжување на народот Божји во Стариот Завет пати, ние сме повикани од светот, и се собираат за обожување е, CFU, студија Божјиот Збор, славење вечера, сервис на Господа целото човештво и на објавувањето на Евангелието ширум светот. Црквата потекнува од нејзиниот авторитет Христос, кој

беше приказ на Словото од Светото писмо како пишани збор. Црквата е Божјото семејство. Донесени од страна на Него, на своите членови живеат врз база на Новиот Завет. Црквата е Христовото тело, заедница на верата, чија глава е Христос. Црквата е невестата за кого Христос умре за да може да се посвети и да се исчисти. За време на неговото победничко доаѓање, Тој Самиот ќе ја направи славна црква, верниците од сите возрасти, преку купување на Неговата крв, без недостаток, света и чиста. Остатокот и нејзината мисија на универзалната црква е составено од сите што вистински веруваат во Христос, но во последниве години распространета на отпадништво, остаток е извикан да се задржи на Божјите заповеди и верата во Исуса. Овој остаток најавува доаѓањето на пресуда-час проповедаат спасение во Христа и пристапот на Неговото второ доаѓање. Оваа прокламација е симболизиран со три ангели од Откровение 14 глава, кога тоа се совпаѓа со акцијата на судот во небото и резултати во работата на покајание и реформа на земјата. Секој верник е наречен лично да учествува во ова сведоштво од целиот свет. Единство во Тело Христово Црквата е едно тело со многу членови, наречен од секој народ, племе и јазик. Во Христа ние сме нови созданија, разликите меѓу нас и не треба да биде од страна на раса, култура, образование и национална припадност, и разликите помеѓу високи и ниски, богати и сиромашни, мажите и жените. Ние сите сме еднакви во Христа, кој преку еден Дух ни спои во една заедница со Него и едни со други, ние треба да послужи и да се служи без амбивалентност или резерва. Откровението на Исус Христос во Светото Писмо ја делиме истата вера и надеж, и да допре до сите на едно сведоштво. Ова единство го наоѓа својот извор во единство на Троичниот Бог, кој ја прифатил како неговите деца.

Со крштевањето ние ја исповедаме нашата вера во смртта и воскресението на Исуса Христа, докажуваме дека сме умреле за гревот и дека живееме нов живот. Со тоа го признаваме Христа како Господ и Спасител, стануваме припадници на неговиот народ, членови на неговата Црква. Крштевањето е симбол на нашето единство со Христа, симбол на проштавањето на нашите гревови и доказ дека го примаме Светиот Дух. Крштевањето се врши со нуркање во вода врз основа на

цврста вера во Исуса и доказ за покајание за гревовите. На крштевањето му претходи темелно проучување и прифаќање на вистините на Светото писмо.

При Господовата вечера ние учествуваме во симболите на Исусовото тело и крв, што е израз на нашата вера во него како наш Господ и Спасител. Во таа заедница на вечерата Христос се сретнува со својот народ и го засилува. Учествувајќи во Господовата вечера, ние радосно ја објавуваме Господовата смрт се додека Тој пак не дојде. За време на подготовката за вечерата ние се испитуваме себеси, се каеме и ги признаваме нашите гревови. Учителот воспоставил и служба на миене на нозете како симбол на чистењето и подготвеноста да си служиме едни на други со Христова понизност, обединувајќи ги нашите срца во љубовта. Во Господовата вечера можат да учествуваат сите кои веруваат во Христа.

4.3. За спасението на човекот

На севкупниот човечки род се вклучени во една голема борба помеѓу Христа и сатаната во однос на ликот на Бога, Неговиот закон и Неговите суверенитет над целата вселена. Овој конфликт потекнува од небото, кога беа создадени битија, обдарени со слобода на избор, но возгордениот внесе дух на бунтот во овој свет и доведе до грев на Адам и Ева. Грев кој кај човекот резултираше со искривување на сликата на Бога во човештвото, создадени превирања во светот и негово крајно уништување за време на поплавите во целиот свет. Гледано од страна на целото создание, овој свет стана арена на универзалн конфликт во кој Бог на љубовта на крајот ќе биде оправдан. Со цел да им помогне на своите луѓе во овој спор, Христос го испраќа Светиот Дух и верни ангели да ги води, заштита и одржување на целиот патот кон спасение. Во животот на Христос на совршена послушност кон Божјата волја, Неговото страдање, смрт и воскресение, во Бог се предвидени единствените средства на помирување за Човечкиот грев, така што оние кои со вера го прифатат оваа помирување може да имаат вечен живот, и целото создание подобро можат го да разберат Создателот, преку бесконечна и света љубов. Оваа совршено помирување ја оправдува правичноста на Божјиот закон и грациозноста на својот лик, за тоа како го осудува нашиот грев и се грижи

за нашето проштевање. Смртта на Исус е замена и жртва за, помирување и трансформирање. Христовото воскресение ја прокламира триумфот на Божјата љубов над силите на злото, и оној кој ќе го прифати помирувањето, обезбедува конечна победа над гревот и смртта. Се прогласува Господството на Исус Христос пред кои ќе се поклони секое колено на небото и на земјата. Во бескрајна љубов и милост од Бога направена, Христос, Кој не знаеше за грев, така што во Него, ние би можеле да бидиме створенија на правдата на Бога. Предводени од Светиот Дух, ние се чувствуваме нашата потреба, ја признаваме нашата грешност, се покае за нашите престапи, и вежбање во верата во Исус како Господ и Христос. Оваа вера која добива Спасението доаѓа преку божествената моќ на зборот и дар на Божјата благодат. Преку Христа ние сме оправдани, усвоени како синови Божји и ќерки, и избавени од власта на гревот. Ние сме повторно родени и осветен од Светиот Дух, Духот кој ги обновува нашите умови, пишува во Божјиот закон на љубовта во нашите срца и ќе добиеме сила да живееме свет живот. Почитуваат во Него, ние стануваме соучесници во божествената природа и имаат гаранција за спасението, сега и во судот. Бог е Создателот на сите нешта. Тоа беше откриено во Светото Писмо на автентичниот извештајот на неговата творечка дејност. За шест дена ги создаде Господ "на небото и земјата" и сите суштества на земјата, а во седмиот ден на таа прва седмица. Така Тој ја основал и саботата како вечен спомен на Неговата заврши творештво. Првиот маж и жена биле направени во Бога, како врховен работат на создавањето. На човекот му е дадена власт над светот, но и одговорноста да се грижи за него. Кога создавањето на светот е завршена, светот бил "многу добар за живеење на луѓето во него" и за прогласување на славата Божја, преку послушанието на човекот.

Мажот и жената биле направени од страна на Бог, со индивидуалност, моќ и слобода на мисла и акција. Иако создадени слободени суштества, секој човек е неделива целина тело, ум и дух, зависи од Бога за живот и здив и сè друго. Кога тие не го послушале Бог, нашите прародители беа одбиени, одвоени од Бога и падна од нивната висока позиција. Божјата љубов во нив беше скршена и тие станаа предмет на гревот. Нивните наследници учествуваат во оваа паднатата

природа и нејзините последици. Тие се раѓаат со слабости и тенденции кон зло. Сепак, Бог во Христа му дава спасение на светот и Самиот со Својот Дух ја омекнал смртната слика на своите созданија. Создадени за славата на Бог, тие се повикани да го сакат, да се сакате меѓусебно и да се грижи за својата околина и за природата која го опкружува неговиот дом. Постои светилиште во небото, во вистинскиот Шатор, што Господ го постави и не човек. Во неа Христос господари давајќи и на верниците придобивката од неговото помирување преку жртвата на крстот го ракоположи еднаш за секогаш. Тој беше назначен за наш Првосвештеник и ја започна своето министерството во времето на Неговото воздигнување. Во 1844, на крајот на пророчки период од 2300 година дена, влезе во втората и последна фаза од Неговото помирување. Тоа е работа на истражните судски кој е дел од конечниот распоред на сите гревови, типизирање со чистење на древниот еврејски храм на Денот на помирувањето. Во тој типично служба во светилиштето се очисти од крвта на жртвуваа животни, но на небесните нешта се очистено со совршена жртва на крвта на Исус. Истражниот суд му открива на небесните интелигенции кој меѓу загинатите се спие во Христа и затоа, во Него, се сметаат за достоини да има дел во првото воскресение. Тоа, исто така, прави се манифестира, кои живите се почитуваат во Христос, чувајте ги заповедите Божји и верата во Исус и во него тие се подготвени за превод на Неговиот вечен царство. Овој суд ја афирмира правда на Бога во спасувањето на оние кои веруваат во Исус. Таа изјавува дека оние што останале верни на Бог ќе го прими царството. Завршувањето на службата на Исус Христос ќе го одбележи крајот на човековите условна казна пред Второто Христово доаѓање. Второто доаѓање на Христос е благословен надеж на црквата, на големото климакс на Евангелието. На Спасителот доаѓање ќе биде буквално, лично, видливо и низ целиот свет. Кога тој се враќа, на Праведните мртви ќе воскресне и заедно со праведен живот ќе се прослави и однесен во рајот, но неправедните ќе умре. На речиси целосно исполнување на повеќето линии на пророштво, заедно со актуелната ситуација во светот, покажува дека Христово доаѓање е неминовна. За време на овој настан не е обелоденета, и ние поради тоа се во секое време да биде подготвен. Плата за гревот е смрт. Бог, кој сам се бесмртни, ќе подари вечен

живот на Неговото откупуваат. До тој ден смртта е несвесна состојба за сите луѓе. Кога Христос, кој е нашиот живот, се чини, воскреснатиот праведните ќе се прослави и фатени да се сретне на својот Господ. На второто воскресение, воскресението на неправедните, ќе се одржи е илјада години подоцна. Милениум илјади години владеење на Христос со Своите светии на небесата меѓу првиот и вториот воскресение. Во ова време, ќе им суди на злите, земјата ќе биде потполно пуст, без жители, но окупирани од сатаната и неговите ангели. На својот близок Христос, Неговите светии и Светиот Град ќе слезе од небото на земјата. Неправедните мртвов, тогаш ќе бидат воскреснати и со сатаната и неговите ангели орколиќе град, но огнот од Бог ќе ги уништи и очисти земјата. На универзумот со тоа засекогаш ќе биде слободен од гревот и грешниците. На нова земја, во која пребива правдата, Господ ќе им обезбеди вечен дом за откупен и совршена средина за вечен живот, љубов, радост и учење во Неговото присуство. Тука Самиот Бог ќе живее со својот народ, и страдањата и смртта ќе исчезне. Големата борба ќе се сврши, и не греши повеќе. Сите нешта, се анимира и апатичен, ќе објави дека Бог е љубов, а Тој ќе царува засекогаш. Амин.

4.4. За духовните дарови и служби

На сите верници на својата Црква, во сите времиња, Бог им подарува духовни дарови што секој верник треба да ги употреби во службата на љубовта за општо добро на Црквата и човештвото. Светиот Дух на секој верник му дава дарови според своја волја. Со овие дарови Тој ја оспособува Црквата со сите служби што и се неопходни да ги исполни сите задачи што ги поставил Бог пред неа. Во Светото писмо овие дарови вклучуваат многу служби: вера, исцелување, пророштво, објавување на евангелието, поучување, управување, помирување, сожалување, милосрдие, самопрегорна служба на помагање и храбрење на ближните. Некои верници Бог ги повикува и со Духот ги оспособува за должности кои Црквата ги признава како пастирска, евангелска, апостолска и учителска служба неопходна верниците да се оспособат за служење, Црквата да постигне

духовна зрелост и единство во верата и во познавањето на Господа. Кога верниците ги користат овие духовни дарови како предани повереници на изобилната Божја милост, Црквата е заштитена од разорното влијание на лажните учења и расте и се изградува во верата и љубовта според Божјата волја. Ние сме повикани да бидеме побожен народ кој мисли, чувствува и работи сообразно со небесните начела. За да може Духот повторно да го изгради во нас карактерот на нашиот Господ, ние го прифаќаме само она што во нашиот живот создава чистота слична на Христовата чистота, здравје и радост. Од тие причини, нашата забава и разонода мора да одговараат на највисоките мерила на христијанскиот вкус и убавина. Додека ги признаваме културните разлики, нашата облека мора да биде едноставна, скромна и вкусна, како што им прилепа на оние чијашто вистинска убавина не се состои од надворешно украсување, туку од ненадминливиот накит на љубезниот и тивок дух. Исто така ние мораме разумно да се грижиме за нашето тело, бидејќи тоа е храм на Светиот Дух. Заедно со одбрани вежби и одмор, ние треба да прифатиме и најздрава можна исхрана и да се откажеме од секоја храна која Библијата ја нарекува нечиста. Бидејќи сите алкохолни пијалоци, тутунот и секоја неодговорна употреба на дроги и наркотици штетно влијае врз нашето здравје, и нив треба да ги отфрлиме. Треба да се занимаваме со она што нашите мисли и тело ќе ги издигне и ќе ги сообрази со Христовата волја, зашто Христос сака да бидеме здрави, радосни и среќни. Бог бракот го воспоставил во Едем, а Исус го потврдил како доживотна заедница меѓу мажот и жената поврзани со силна врска на љубов. За еден христијанин брачната преданост во иста мера му припаѓа на Бога колку и на брачниот другар, а во брачна заедница треба да стапуваат само партнери припадници на иста вера. Во бракот владее заемна љубов, уважение, почитување и одговорност како извор кој ја одразува љубовта, светоста, блискоста и трајноста на односот што постои меѓу Христа и неговата Црква. Зборувајќи за разводот, Христос кажува дека секој што ќе се разведе од својот брачен другар, освен поради прељуба, па стапи во брак со друг брачен другар, врши прељуба. Иако некои односи во семејството можеби не одговараат на идеалот, брачните другари, кои наполно ќе се предадат еден на друг во Христа, водени од Светиот Дух и со помош на Црквата, ќе можат да изградат

цврста заедница на љубов. Бог го благословува семејството и сака неговите членови да се помагаат едни со други за да напредуваат. Родителите треба да ги воспитуваат своите деца да го љубат и да го слушаат Господа. Со пример и со зборови треба да ги учат дека Христос е учител полн со љубов, нежен и грижлив, кој сака и тие да станат членови на неговото тело, на Божјето семејство. Јакнењето на семејните врски е една од ознаките на последната евангелска вест. На небото постои Светилиште, вистинска Скинија што ја подигнал Господ, а не човек. Во тоа Светилиште Христос служи за нас, овозможувајќи му на секој верник да ја ужива благодатта на неговата жртва помирница што ја принесол на крстот еднаш за сите. Тој е наш првосвештеник кој ја почнал својата посредничка служба за нас во небесното Светилиште кога, по своето воскресение, се вознел на небото. Во 1844 година, при крајот од пророчкиот период од 2300 денови и ноќи, Христос ја почнал втората и последна фаза од својата служба на помирување. Станува збор за небесниот истражен суд, дел од конечното уништување на гревот, сликовито прикажан со чистењето на некогашното еврејско Светилиште на Денот на чистењето. Со таа симболичка служба земното Светилиште се чистело со крв на жртвувани животни, но небесното се чисти со совршената жртва на Исусовата крв. Истражниот суд им открива на небесните жители кој меѓу мртвите заспал во Христа и кој е во Христа достоин да учествува во првото воскресение. Тој исто така покажува кој меѓу живите “живее во Христа”, ги држи Божјите заповеди и има вера Исусова, и во него е подготвен за премин во неговото вечно царство. Овој суд потврдува дека Бог е праведен кога ги спасува оние што веруваат во Исуса. Тој објавува дека оние кои му останале верни на Бога ќе примат царство. Завршувањето на оваа Христова служба ќе го означи крајот на времето на милоста пред второто Христово доаѓање. Со својата смрт на крстот Исус триумфираше над силите на злото. Тој кој ги покори демонските духови за време на својата земна служба, ја скрши нивната сила и ја запечати нивната судбина. Исусовата победа, додека одиме со Него во мир, радост и сигурност во Неговата љубов, нам ни дава победа над злите сили кои сакаат да не контролираат. Сега Светиот Дух живее во нас и не снажи. Континуирано посветени на Исус како наш Спасител и Господ, ние сме ослободени од бремето

на нашите поранешни дела. Не живееме повеќе во темнината, стравот од злите сили, незнаењето и бесмислата на нашиот поранешен начин на живот. Во оваа, нова слобода во Исус, ние сме повикани да растеме во сличност со Неговиот карактер, преку заедница со Него во секојдневна молитва, хранење со Неговиот Збор, размисливање за прочитаното и за Неговото провидение, преку пеење Нему на слава, преку собирање на богослужби и земање учество во мисијата на црквата. Додека се даваме себеси во служба од љубов на оние околу нас и додека сведочиме за Неговото спасение, Неговото постојано присуство со нас преку Духот, го трансформира секој момент и секоја задача во духовно искуство. Црквата е заедница на верните кои го признаваат Исуса Христа за Господ и Спасител. Како продолжение на Божјиот народ од старозаветниот период, ние сме повикани од светот и се здружуваме во богослужение, во братска заедница, во проучување на Божјата реч, во славење на Господовата вечера, во служење на целото човештво и во објавување на евангелието на цел свет. Црквата, своето овластување го добива од Христа кој е воплотената Реч од Светото писмо коешто е пишана Реч. Црквата е Божје семејство. Нејзините верници, посвоени од него, живеат живот втемелен на Новиот завет. Црквата е Христово тело, заедница на верата чијашто глава е Христос. Црквата е невеста за која Христос умрел за да ја посвети и очисти. При своето славно, победоносно доаѓање, Тој пред себе ќе постави славна Црква - верните од сите векови, откупени со неговата крв, без дамки ниту брчки, свети и безпрекорни. Десетте заповеди (2 Мојсеева 20,1-17) се израз на Божјата љубов, мерка на однесување и односот на човекот кон Бога и од средината во која постојат. Божјиот закон и секоја заповед е вечен и непроменлив, како што е Бог, Кој го дал. Спасението не добие кредит за држењето на законот, туку како дар на благодат, и послушност кон Бог е и наш израз на благодарност за подарокот добиен од него кој сака да нè водат во неговото присуство.

Оттука, сеќавањето на Бога како на Создател и потсетник на претстојниот Откупител повторува секоја недела во посебен ден - саботата, која Бог ја одредил да биде ден на радост, релаксација и дружење. Овој свет ден треба да биде Христов следбеник за сите вистинска радост. Следејќи го принципот на

неповредливост на Божјиот закон и на Библијата, на седмиот ден се адвентистите христијани одржуваат континуитетот на Стариот завет религија и раните христијани во Новиот завет, имајќи во сабота (на еврејски "Сабат" значи одмор), седми календарски ден како посебен ден треба да биде посветен на Бога и обожување и почит команда целосно, апstinирајуќи на работите. Аргументите кои ги поддржуваат, кои се во спротивној мисијата на Исус Христос за Евангелието во која се вели дека во сабота, како и обично беше во црквата и народот (Лука 4,16-31, Исаија 58,13.14). Во овој ден адвентистите, и други христијани, кои ги почитуваат саботата се разликува од повеќето цркви, бидејќи повеќето други христијани (Католици, Православни, Протестанти, Баптисти, итн) се применува истите принципи за една недела, тврдејќи дека Христос беше воскреснат за тој ден. Но, адвентистите се недостатокот на библиските повик за измени на денот на починка, како и други аргументи што се однесува до суштината на Божјиот закон е непроменлив.

5. Адвентистичко учење за Вилијам Милер

Еден честит и чесен земјоделец, кој бил доведен дотаму да се посомнева во божественото потекло на Светото Писмо, но искрено сакал да ја запознае вистината, бил избран од Бога да предводи во објавувањето на пораката за второто Христово доаѓање. Како и многу други реформатори, и Вилијам Милер од својата младост се борел со сиромаштијата и на тој начин се научил на енергичност и на самооткажување. Членовите на семејството од кое потекнувал се одликувале со независен и слободоумен дух, со истрајност и со искрен патриотизам - црти кои исто така се истакнувале и во неговиот карактер. Татко му бил офицер во револуционерната војска, и тешките прилики во првите години на Милеровиот живот, биле последица на жртвите што ги поднесувал неговиот татко во борбите и страдањата на тоа бурно време.

Бил со здрава и цврста телесна градба, и уште во своето детство давал докази за своите извонредни интелектуални способности. Кога пораснал тоа уште повеќе дошло до израз. Неговиот ум бил активен, добро развиен и секогаш желен за

знаење. Иако не уживал предност на академско образование, неговата љубов кон учењето и навиката длабоко да размислува и остро да забележува, го направиле човек со здраво расудување и со сестрани погледи. Имал беспрекорен морал и уживал голем углед и општо почитување поради својата честитост, штедливост и благородност. Со својата работа и трудољубивост рано создал услови за самостоен живот, но ја задржал навиката да учи. Со успех извршувал разни граѓански и воени должности и се чинело дека патот кон богатството и честа ширум му е отворен.

Неговата мајка била жена со искрена побожност и тој во своето детство примил многу религиозни впечатоци; но во првите години на младоста, западнал во друштво на деисти, чиешто влијание врз него било дотолку поголемо затоа што повеќето од нив биле добри граѓани, хумани и добродушни луѓе. Нивниот карактер во извесна мера бил под влијание на христијанската средина во која живееле. За доблестите што им овозможиле почитување и доверба кај другите требало да и

бидат благодарни на Библијата; а сепак овие добри дарови во толкава мера ги изопачиле што вршеле влијание спротивно на Божјото Слово. Дружејќи се со таквите луѓе, Милер бил наведен да ги прифати нивните погледи. Тогашното вообичаено толкување на Библијата му задавало тешкотии што му се чинеле несовладливи, а неговото ново верување што ја отфрлувало Библијата, не му нудело ништо подобро што би можело да го заземе нејзиното место, и тој бил далеку од тоа да најде мир и душевно задоволство. Сепак дванаесет години се придржувал до овие погледи. Меѓутоа, во триесет и четвртата година од неговиот живот, Светиот Дух силно и впечатливо делувал на неговото срце и во него се разбудила совеста за сопствената грешност. Во својата дотогашна вера не нашол никаква гаранција за среќата од онаа страна на гробот. Иднината му изгледала мрачна и студена. Повикувајќи се подоцна на своите чувства од тоа време, тој кажал: “Уништување, тоа за мене беше студена, грозна помисла, а денот на полагање на сметката сигурна пропаст за сите. Небото над мојата глава беше како бакар, а земјата под моите нозе како железо. Вечност - што е тоа? Смрт -

зошто и како настанува? Колку повеќе се обидував со разумот да го разберам одговорот на ваквите и слични прашања, сè повеќе се оддалечував од вистинските докази. Колку повеќе размислував за тоа, моите заклучоци беа сè понесигурни. Се обидував да не размислувам за тоа, но моите мисли не се даваа да ги совладам. Бев многу потиштен, а не разбирав поради што. Негодував и се жалев, но не знаев како и каде да ја најдам вистината. Тагував и ја оплакував својата безнадежност.”

5.1. “Духовно будење”

Во таква состојба тој се наоѓал неколку месеци. “Одеднаш,” кажува тој, “во мислите незадржливо ми се појави впечатокот за карактерот на Спасителот. Не можев да се отргнам од впечатокот дека навистина постои суштество толку добро и полно со сожалување, дури дека и сопствениот живот Го понудил како откуп за нашите престапи, за ние да би се спасиле од сите страдања и несреќи што ги предизвикал гревот. Веднаш почувствував дека таквото суштество би морало да биде полно со љубов и добрина, и си замислував дека на едно такво суштество би можел да му се фрлам во преграатката и да се надевам на Неговата милост. Но се појави прашањето: Како може да се докаже дека постои такво суштество? Дојдов до заклучок дека доказите за постоењето на таквиот Спасител и за вечниот живот во иднината не можат да се најдат никаде, освен во Библијата...

“Видов дека Библијата го изнесува пред нашите очи Спасителот токму таков каков што мене ми беше потребен; бев збунет кога видов дека една (по деистичкото сфаќање) невдахновена книга ги изнесува начелата што толку многу се совршено прилагодени кон потребите на еден паднат свет. Бев присилен да признаам дека Светите списи на Библијата можат да бидат само Божјо откровение. Тие станаа моја радост и мое душевно задоволство; во Исуса јас најдов пријател. Спасителот за мене стана “прв меѓу десет илјади” (Песна над песните 5,10), а Светото писмо што пред тоа ми беше мрачно и полно со противречности, стана светилка на мојата нога и светлина на мојата патека. Најпосле се смилив во душата и најдов вистинско задоволство. Увидов дека Господ Бог е карпа среде океанот на

животот. Сега Библијата стана главен предмет на моето проучување, можам да речам дека ја проучував со големо одушевување. Пронајдов дека ниту половината од нејзината содржина досега не ми беше позната. Се чудев како порано не сум ја видел нејзината убавина и сјај, и ми беше несфатливо како и кога сум можел да ја отфрлам. Открив сè што моето срце сакало и лек за секоја болка на мојата душа. Изгубив волја за читање на било која друга книга и со сето срце настојувал да стекнам мудрост која доаѓа од Бога,” - С. Блис: (S. Bliss) Белешки за биографијата на Вилијам Милер 65-67 стр.

Така Милер јавно го признал своето верување во религијата што некогаш ја презирал. Но неговите неверни другари не се двоумеле да му ги изнесат сите оние докази што самиот тој порано толку често ги употребувал против божественото потекло на Светото Писмо. Тој тогаш не бил подготвен да им одговори, но дошол до заклучок дека ако Библијата навистина претставува Божјо откровение мора да биде доследна на себе, а бидејќи е дадена за поука на луѓето, тогаш мора да биде прилагодена на нивното разбирање. Решил сам да го проучи Светото писмо и да утврди дали неговите привидни противречности можат да се доведат во хармонија.

Настојувајќи да се ослободи од секоја предрасуда, ги споредувал цитатите на Светото Писмо еден со друг без никаков коментар а при читањето служејќи се единствено со маргиналните цитати што упатуваат на сличен текст и со азбучниот регистер на библиските цитати. Проучувањето го продолжил редовно и систематски; почнувајќи од првата Мојсеева книга, читал стих по стих и не сакал да оди понатаму додека значењата на различните места не му биле така откриени за ништо повеќе да не го збунувало. Кога ќе наидел на нејасно место тогаш имал обичај да го споредува со секој друг стих што би бил во каква и да е врска со разгледуваниот предмет. Настојувал на секој Збор да му најде смисла што одговара во дадениот текст и кога ќе утврдел дека неговото мислење се согласува со стиховите со слично значење, тогаш исчезнувала тешкотијата. Така, кога ќе наидел на тешко разбирливи стихови, секогаш во некој друг дел на Светото Писмо ги наоѓал потребните разјаснувања. Откако со сесрдна молитва би побарал

божествено просветлување, му станувало јасно она што порано му изгледало темно. Тој навистина ја искусил вистинитоста на зборовите на псалмистот: “Објавувањето на твоите зборови просветлува, ги вразумува простодушните” (Псалм 119:130).

Со големо интересирање ја проучувал книгата на пророкот Даниел и Откровението, служејќи се со истите методи на објаснување како и кај другите делови на Светото Писмо, и на своја голема радост се уверил дека пророчките симболи можат да се разберат. Забележал дека исполнетите пророштва буквално се исполниле; дека сите сликовити изрази, метафори, параболи, споредувања и т.н., или се објаснети во својот непосреден контекст, или се изразени со термини што на други места се појасно одредени, и кога на овој начин ќе се разјаснат, можат точно да се разберат. “На тој начин”, вели тој, “се уверив дека Библијата е систем на откриени вистини, дадени толку јасно и едноставно што човекот на својот животен пат, колку и да е неупатен, не мора да остане во заблуда.” - Блис, стр. 70. Алка по алка во големиот синџир на вистината биле награда за неговите напори, додека чекор по чекор ги откривал дотогаш непознатите области на пророштвата. Небесните ангели управувале со неговите мисли и му помагале да ја разбере смислата на Светите списи.

Земајќи го начинот на кој се исполнувале пророштвата во минатото како критериум за идните, што допрва ќе се исполнат, се уверил дека популарното сфаќање за Христовото духовно владеење - за овоземното илјадагодишно царство пред крајот на светот - нема никаква основа во Божјото Слово. Укажувајќи на илјадагодишниот мир и правда пред личното Господово доаѓање, ова учење стравотиите на Господовиот ден ги потиснало во далечна иднина. Меѓутоа, иако звучи пријатно, ова учење се противи на самата Христова наука и на Неговите апостоли, кои изрично кажуваат дека пченицата и каколот мораат да “растат заедно до жетвата”, до крајот на светот; дека “злите луѓе и лажливците ќе напредуваат во злото, измамувајќи и бивајќи измамени;” “дека во последните времиња ќе настанат тешки времиња”; и дека царството на темнината ќе постои сè до Господовото доаѓање, кога Господ Исус ќе го убие “со здивот на Својата

уста и со блесокот на Своето доаѓање ќе го истреби” (Матеј 13:30, 38-41; 2. Тимотеј 3:13; 2. Солунјаните 2:8).

Учењето дека целиот свет ќе се обрати и дека Христос овде ќе воспостави некое духовно владеење не и било познато на апостолската црква. Таквото учење христијанството го прифатило дури во почетокот на осумнаесеттиот век. Како и секоја друга заблуда така и оваа имала лоши последици. Таа ги наведувала луѓето Господовото доаѓање да го одлагаат за далечна иднина и ги охрабрувала да не обраќаат внимание на знаците што го најавувале Неговото доаѓање. Таа им влевала чувство на самоувереност и сигурност, што било сосема неосновано, и многумина биле наведени да ја занемарат подготовката толку неопходна за средба со Господа.

Милер пронашол дека Светото Писмо јасно учи за личното и вистинско Христово доаѓање. “Сам Господ,” кажува Павле, “со заповед, со глас на архангел и со Божја труба, ќе слезе од небото” (1. Солунјаните 4:16). А и самиот Спасител рекол: “И ќе го видат Синот Човечки, како иде на небесните облаци со голема сила и слава.” “Зашто како молњата што излегува од исток, и се гледа дури до запад, така ќе биде доаѓањето на Синот Човечки” (Матеј 24:30, 27). И сите небесни војски ќе го придружуваат на тој пат. “А кога ќе дојде Синот Човечки со Својата слава и сите свети ангели со Него” (Матеј 25:31). “Ќе ги прати Своите ангели со силен трубен глас и ќе ги соберат неговите избраници” (Матеј 24:31).

При Неговото доаѓање умрените праведници ќе воскреснат, и заедно со живите праведници ќе бидат преобразени во бесмртност. Павле кажува: “Сите нема да умреме, но сите ќе се преобразиме одеднаш во еден миг, во последната труба; бидејќи ќе затруби и мртвите ќе воскреснат нераспадливи и ние ќе се преобразиме. Зашто ова распадливо треба да се облече во нераспадливост, и ова смртно да се облече во бесмртност” (1. Коринтјаните 15:51-53). А во своето Послание до Солунјаните, прикажувајќи го Господовото доаѓање, тој кажува: “И мртвите во Христа ќе воскреснат прво; а потоа ние, што сме останале живи, заедно со нив ќе бидеме земени на облаците, за да се сретнеме со Господа во воздухот, и така секогаш ќе бидеме со Господа” (1. Солунјаните 4:16, 17).

Божјиот народ не може да го наследи царството сè додека Христос не дојде лично во слава. Спасителот рекол: “А кога ќе дојде Синот Човечки во Својата слава и сите свети ангели со Него, тогаш ќе седне на престолот на славата Своја. И ќе се соберат пред Него сите народи, па ќе ги оддели едни од други, како што овчарот ги одделува овците од козите. И ќе ги постави овците од Својата десна страна, а козите од левата. Тогаш царот ќе им каже на оние што Му се од десната страна: Елате, благословени од Мојот Отец; наследете го царството приготвено за вас од почетокот на светот” (Матеј 25:31-34). Од овие наведени библиски цитати јасно видовме дека кога Синот Човечки ќе дојде, мртвите ќе воскреснат нераспадливи, а живите ќе се преобразат. Токму со таа голема промена, тие ќе бидат оспособени да го примат царството; “Телото и крвта”, кажува Павле, “не можат да го наследат царството Божјо; ниту распадливиоста ја наследува нераспадливоста” (1. Коринтјаните 15:50). Човекот во својата сегашна состојба е смртен и распадлив, а Божјото царство ќе биде нераспадливо и вечно. Затоа човекот во својата сегашна состојба не може да влезе во Божјото царство. Меѓутоа, кога ќе дојде Христос, Тој на Своите верни ќе им даде бесмртност, и дури тогаш ќе ги повика да го примат царството чишто наследници дотогаш биле само со вера.

Овие и слични библиски текстови за Милер претставувале јасни докази дека настаните што повеќето таканеречени христијани ги очекуваат пред Христовото доаѓање, како што се: сеопштото владеење на мир и воспоставувањето на Божјото царство на земјата, всушност треба да настапат по Христовото доаѓање. Покрај тоа, забележал дека сите знаци на времето и состојбата во светот одговараат на пророчките описи на последните денови. Од самото проучување на Светото писмо со сигурност заклучил дека одреденото време на земјата во нејзината сегашна состојба, се приближува кон својот крај.

“Друг вид на докази што имале суштинско влијание на мојот ум”, рекол тој, “беше библиската хронологија... Пронајдов дека претскажаните настани што се исполниле во минатото, се исполнувале во точно одреденото време. Потопот бил најавуван сто и дваесет години (Битие 6:3), уште седум дена требало да поминат до потопот, и било претскажано дека ќе врне дожд четириесет дена (Битие 7:4);

четиристотини години Аврамовите потомци требало да престојуваат во туѓа земја (Битие 15:13); трите дена што биле претскажани во сонот на фараоновият пехарник и неговиот пекар (Битие 40:12-20); седумте години, претскажани во сонот на фараонот (Битие 41:28-54); најавените четириесет години на талкање по пустината (Броеви 14:43); најавените три и пол години на глад (1. Царевите 17:1); (да се види Лука 4:25)... претскажаните седумдесет години на ропство (Еремија 25:11); “седумте времиња” (години) најавени за казната на Навуходоносор (Даниел 4:13-16); седумдесетте недели одредени за Еврејскиот народ (Даниел 9:24-27); сите овие настани одредени со временски периоди најпрвин биле само претскажани пророштва; и се исполниле точно онака како што било однапред најавено.” - Блис, 74. 75 стр.

Поради тоа кога во своето проучување на Библијата наидува на разни хронолошки периоди кои според неговото сфаќање, се протегаат сè дури до второто Христово доаѓање, не можел да ги смета поинаку, туку како “однапред одредени” времиња преку устите на светите Божји пророци. “Она што е тајно”, кажува Мојсеј, “му припаѓа на Господа, нашиот Бог, а она што е јавно - нам и на синовите наши до века” (Второзаконие 29:29), а преку пророкот Амос, Господ кажува дека Тој “не прави ништо додека не им ја открие тајната Своја на Своите слуги - пророците” (Амос 3:7). Затоа оние што го проучуваат Божјото Слово со сигурност можат да очекуваат дека Светите списи на вистината јасно укажуваат на највеличествениот настан што треба да се одигра во човечката историја.

“Бидејќи бев потполно уверен”, кажува Милер, “дека целото Писмо е од Бога вдahновено и е полезно за поука” (2.Тимотеј 3:16); “оти никогаш според човечката волја не е изречено пророштво, туку светите Божји луѓе зборувале просветлувани од Светиот Дух” (2. Петрово1:21), и дека е напишано “за наша поука, та преку трпението и преку утехата од Писмата да имаме надеж” (Римјаните 15:4), а не можев, хронолошкиот дел на Библијата да не го сметам за Божјо Слово кое го заслужува нашето сериозно проучување како и секој друг дел на Светите списи. Затоа мислев дека во своето настојување да го разберам она што Бог во Својата

милост сметал дека е потребно да ни го открие, немам право да поминам преку пророчките временски знаци.”

Ми се чинеше дека времето на второто Христово доаѓање најјасно е откриено во Даниеловото пророштво: “Уште две илјади и триста вечери и утра, тогаш светињата ќе се исчисти” (Даниел 8:14). Придржувајќи се верно до своето свето правило дека Светите списи самите себеси најдобро се толкуваат, Милер дознал дека еден ден во симболите на пророштвата претставува една година (Броеви 14:34; Езекиел 4:6); увидел дека временскиот период од 2300 пророчки денови или поточно години, се протега далеку над времето на милоста оставено за Евреите и дека, според тоа, не може да се однесува на чистењето на старозаветната светиња. Милер се придржувал до општо прифатеното мислење дека во христијанската ера светињата ја претставува Земјата, и затоа мислел дека чистење на светињата најавено во Даниеловата книга 8:14, значи исчистување на Земјата со оган при второто Христово доаѓање. Затоа, кога би се нашла почетната точка за овие 2300 денови, заклучил тој, тогаш лесно би можело да се одреди времето на второто Христово доаѓање. На овој начин би се открило времето на оној голем крај, време кога ќе се заврши сегашната состојба со “сета своја гордост и сила, со сиот свој сјај и суета, безбожност и угнетување”, кога од земјата ќе биде симнато проклетството, а смртта ќе биде уништена, време “кога ќе им се даде плата на Твоите слуги, пророците и светите, и на оние што се бојат од Твоето име, на малите и големите, и да се погубат оние кои земјата ја погубија.” - Блис, стр.76.

Со нова и со сè поголема сесрдност, Милер продолжил да ги истражува пророштвата, посветувајќи не само цели денови туку и ноќи на проучување на она што му се чинело дека има голема важност и она што најмногу го интересирало. Во осмото поглавје на книгата на пророкот Даниел не можел да ја најде појдовната точка за 2300. денови; иако на ангелот Гаврил му било наложено на Даниел да му ја објасни визијата, сепак му дал само делумно објаснување. Кога пророкот во својата визија го видел страшното прогонство што ќе ја снајде црквата, потполно ја загубил силата. Не можел повеќе да издржи и ангелот го

оставил за извесно време. “Јас Даниел, истоштен, бев болен неколку дена... Се чудево на тоа видение”, кажува тој, “и не го разбрав” (Даниел 8:27).

Меѓутоа, Бог му наредил на Својот гласник: “Гавриле, објасни му го тоа видение” (Даниел 8:16). Овој налог морал да се изврши. Извршувајќи го овој налог, ангелот, нешто подоцна се вратил кај Даниел и му рекол: “Даниеле, еве ме: дојдов да те поучам... Внимавај добро на словото, разбери го видението” (Даниел 9:22, 23). Во споменатото видение од осмото поглавје на Даниеловата книга останала необјаснета уште една значајна точка, а тоа е она што се однесува на времето, временскиот период од 2300. денови; затоа ангелот, во своето концизно дадено објаснување, се задржал воглавно на прашањето на времето:

“Седумдесет седмици им се одредени на твојот народ и на твојот свет град... Знај и разбери: Од часот кога ќе излезе заповедта: Нека се вратат и пак нека го изградат Ерусалим, па до Кнезот Помазаник ќе бидат седум седмици, а потоа шеесет и две седмици, и повторно ќе бидат изградени улиците и сидовите и тоа во тешки времиња. А по шеесет и две седмици Помазаникот ќе биде погубен, но не за себе... И ќе се склучи сојуз со мнозина за една седмица, а во половината на седмицата ќе престане жртвата и приносот” (Даниел 9:24-27).

Овој ангел бил испратен кај Даниел со посебна цел: да му го објасни деталот што не го разбрал во визијата од осмото поглавје, а тоа е токму извештајот за времето. “Уште две илјади и триста вечери и утра, тогаш светињата ќе се исчисти.” Откако му наредил на Даниел: “Внимавај добро на речта, сфати го видението”, првите зборови на ангелот биле: “Седумдесет седмици му се одредени на твојот народ и на твојот свет град.” Седумдесет седмици, што претставуваат 490 години, според објаснувањето на ангелот, се отсечени, како време што припаѓа изрично за Евреите. Но од што биле отсечени? Бидејќи периодот од 2300 денови е единствениот временски период што се споменува во осмото поглавје, тогаш седумдесетте седмици можат да бидат отсечени од тој период; според тоа седумдесетте седмици мораат да бидат дел од 2300 денови, и дека овие периоди мораат да имаат ист почеток. Според изјавата на ангелот, седумдесетте седмици, треба да започнат во исто време со издавањето на

заповедта - повторно да се изгради Ерусалим. Кога би се утврдила датата на оваа заповед, тогаш би се нашла појдовната точка на големиот временски период од 2300 денови.

Оваа заповед се наоѓа во седмото поглавје на Езрината книга (Езра 7:12-16). Овој декрет, во неговиот завршен облик го издал персискиот цар Артаксеркс, 457 година пред Христа. Во книгата на Езра е забележано дека Господовиот дом во Ерусалим бил довршен “по заповед” (декрет) на персиските цареви, Кир, Дариј и Артаксеркс, персискиот цар (Езра 6:14). Овие три цара со своето издавање, потврдување и надополнување на споменатиот декрет, направиле совршен знак за почетокот на 2300. денови, како што пророштвото и предвидело. Ако 457-та година пред Христа кога декретот е надополнет, се земе како време на неговото издавање и стапување во сила, се гледа дека секоја поединост на пророштвото во поглед на седумдесетте седмици се исполнила.

“Од времето кога излезе заповедта за изградување на Ерусалим, па до Кнезот Помазаник ќе бидат седум седмици а потоа шеесет и две седмици,” односно шеесет и девет седмици, или 483. години. Декретот на Артаксеркс стапил на сила есента 457 година пред Христа. Сметајќи од ова време, 483-те години се протегаат до есента 27 години после Христа (Види додаток). Во тоа време се исполнило ова пророштво. Зборот “Месија” значи “Помазаник”. Есента 27 година од новата ера, Христос бил крстен во реката Јордан и добил помазание од Светиот Дух. Апостол Петар потврдува дека “Исус од Назарет... Бог Го помаза со Свети Дух и со сила” (Дела 10:38). А и Спасителот самиот за Себе кажува: “Духот Господов е врз Мене; затоа Ме помаза да им соопштам радосна вест на бедните” (Лука 4:18). После ова крштевање, Тој заминал за Галилеја, “проповедајќи ја радосната вест за Божјото царство и зборувајќи: Времето се исполни” (Марко 1:14, 15).

“И ќе склучи сојуз со мнозина за една седмица.” Овде споменатата “седмица” е последна од оние седумдесет, тоа се последните седум години на временскиот период, посебно одреден за Евреите. Во текот на ова време, што се протега од 27 до 34 година по Христа, Спасителот најпрвин лично, а потоа преку Своите

ученици, евангелскиот повик го упатил особено на Евреите. Кога апостолите тргнале да ја објават радосната вест за Божјото царство, Спасителот им дал изричен налог: “Кај незнабошците не одете, и во самарјански град не влегувајте. Појдете прво кај загубените овци на Израеловиот дом” (Матеј 10:5, 6).

“А во половината на седмицата ќе престане жртвата и приносот.” Триесет и првата година по Христа, три и пол години по Своето крштевање, нашиот Господ бил распнат. Со оваа голема жртва што била принесена на Голгота, престанало принесувањето на жртви што во текот на четири илјади години укажувале на Божјото Јагне. Символот и отстапил место на реалноста, и сите жртви и приноси на церемонијалниот закон престанале.

Седумдесетте седмици или 490 години, одредени специјално за Евреите, истекуваат, како што видовме, 34 години по Христа. Тогаш оваа нација, со одлука на синедрионот, каменувањето на Стефан и прогонството на Христовите следбеници, дефинитивно го запечатила своето отфлање на Евангелието. Оттогаш веста за спасението не се ограничувала само на избраниот народ, туку се објавува по целиот свет. Учениците, кои биле присилени со прогонствата, да бегаат од Ерусалим, “поминуваа проповедајќи го словото. “А Филип слезе во еден самарјански град и таму им го проповедаше Христа” (Дела 8:4, 5). Петар, по директно божествено упатство, му го однел евангелието на капетанот од Кесарија, на побожниот Корнелиј, а на ревниот Павле, кој бил придобиен за Христовата наука, му било наложено оваа радосна вест да ја однесе далеку “при незнабошците” (Дела 22:21).

5. Современи начини на мисионирање

Иако адвентистите на седмиот ден не се агресивни како што се мормоните или „Јеховините сведоци“, тие интензивно мисионерат. Тие, не се гледаат себеси едноставно како едно црковно тело во светот, туку како пророчко движење кое

има за задача да го објави вечното евангелие, а по нивното верување тоа би било одредување на часот на Божјиот Суд. Како мисионери адвентистите делуваат на многу луѓе со својата донекаде рафинирана, телевизиска програма; најзначајна е емисијата „Пишано е“ што се емитува еднаш неделно. Го издаваат и списанието „Светска Божја Црква“, кое се дели бесплатно, бидејќи се финансира од прилозите на членовите на црквата, иако самата црква ретко се спомнува во списанието. Оваа „тактика на камуфлажа“ на нивниот идентитет во медиумите е карактеристична за култовите.

Адвентистите особено се привлечни затоа што ја истакнуваат традиционалната семејна вредност и здравјето на сите луѓе, кои се вознемирени заради современата дезинтеграција на семејството, и сè поголемата затруеност на храната. Теолошки, меѓутоа, на нивните аргументи лесно ќе им се спротивстават, оние, кои имаат солидно знаење за Библијата и историјата на Црквата.²²

Адвентистите сметаат дека токму ним им е доверена најточната и најголемата вистина за Бога, па согласно со тоа настапуваат. Тоа што се од скоро и за нив не претставува никаков хендикеп, оти сметаат дека Елена Вајт е токму таа избраната и пророкот преку кого Бог ги објави своите последни вистини и упатства за човештвото. Согласно со овој став, тие не признаваат повеќе ниту еден пророк по неа. Врз основа на нејзините списи конструирана е целокупната „теологија“ која главно се врти околу празнувањето на саботата, како главна споредна работа (ако за нив тоа воопшто е споредна работа), покрај верувањето во оправданата Христова жртва на крстот.

Покрај тоа, тие себеси се сметаат авангардни и во доменот на здравата исхрана што ја нарекуваат „здравствена реформа“ и без која не проповедаат ниту една „библиска вистина“. Многу често се случува многу од нултата група (група на неупатени, кои прв пат доаѓаат во допир со адвентистите), ќе се заинтересираат

²² *Православието и сектите*, (2001) Штип, 120стр.

толку со приказната за здрава храна, а човек и да не биде свесен дека зад тоа нешто друго се крие. Паралелно со тоа, настапуваат луѓе кои заинтересираните луѓе систематски продолжуваат да ги обработуваат и тоа во неколку насоки, во зависност од интересирањето и степенот на образование. Личностите од нултата група научнички заинтересирани се привлекуваат и по пат на креационистички предавања. (Креационизмот, наспроти еволуционизмот, пропагира дека зад совршениот ред во природата стои Бог, и тоа се обидува научно да го потврди). Предавањата што се организираат за таа цел најчесто се организирани на познати јавни места, а како организатор практично никогаш не се декларира адвентистичката црква, туку „Библиотека Логос“, „Дописна библиска школа“, „Духовен и културен центар“ и слично. Се оди со таков пристап заради наводните предрасуди на луѓето кон сектите, па тие ги користат овие скривалишта за полесно да им се приближат. Никогаш токму заради тоа, нивните плакати изгледаат многу „православно“.

На предавањата за здрава храна (како и на сите нивни предавања), најчесто доаѓаат луѓе од 18 до 40 години, со средно и високо образование.

По тие предавања, сите мислат дека се попатетни, зашто такво нешто никогаш не чуле (се разбира дека никогаш не им паднало на ум да ги прашаат православните монаси како тие се хранат). Адвентистите „здравствената реторика“ ја пропагираат како свој сопствен патет, и многумина дури и стануваат адвентисти затоа што ќе поверуваат во тоа. Од искуство знам дека би имало многу помалку адвентисти кога би се разбила фамата за „спасение преку желудник“. Овие зборови од Мојсеевите книги каде некои видови животинска храна се прогласени за нечисти, пред сè се сфатени како здравствена заповед, а помалку церемонијална.

Но дури сега започнува заплетот! Тие сега пронаоѓаат научно објаснување за да го докажат тоа и тогаш се јавуваат некои смешни „докази“. На пример, свињата е нечисто животно, не само заради телесните особини (не преживува како кравата или овцата), туку затоа што јаде се. А се знае дека таа понекогаш сака да си го изеде дури и сопствениот измет. Кокошката од друга страна е „чисто“

животно, но никој не споменува дека и таа често го прави истото. Вака може да се „докажува“ во недоглед.

Што се однесува до креационистичките предавања, тука работата е појасна уште на стартот. Тука веднаш се гледа дека се обидуваат вас да ве „натераат“ во верата со тоа што (уште малку па) ќе докажат дека Бог постои по пат на некои аналогии и философски докази од минатите векови (на пример, онтолошкиот доказ). Методот не е сосема лош, токму заради тоа што некои бариери сепак на тој начин се рушат, но, во крајна линија, ако човекот не е склон да верува дека постои Бог, тоа ништо нема да му значи.

Во групата еден (покрај сега „втераните“ креационисти и застапници за здрава храна) спаѓаат на пример, личности кои релативно се лесен плен заради тоа што, ако малку веруваат дека Библијата е дадена од Бога, склони се да ги прифатат објаснувањата за негативностите што се пропратни појави при занимавањето со окултизмот (гатање, астрологија, магија и т. н.). Да бидам појасен: еден спиритист добива многу јасен одговор од Библијата од кој му е јасно дека самиот Бог (а не некој човек) му забранува занимавање со такви работи. По ова сознание, тој лесно се наоѓа во тешка дилема: „Постои Бог, ми ги прати овие луѓе, кои ми даваат просветлување; можам да бирам вечна смрт или да им се придружам. Во православието да е вистината, досега тие, којзнае колку пати би ми го објасниле тоа...“ Ако го отфрлиш ова, ќе те отфрли Бог! Се разбира, ова никој не ви го кажува со тие зборови, но од јавниот настап токму тоа се заклучува.

На овој начин, некој од групата бр. еден веќе преминал во групата бр. два. Со ваквите луѓе работата веќе полу е завршена. Таквите само треба да го усвојат празнувањето на саботата, да не пијат кафе, алкохол и да не јадат нечисто месо, па со тоа прагот на „подобноста“ е поминат, и ете, новиот адвентист е роден! Се разбира, сето ова длабоко да го усвоите, одите на курсеви за „библиски вистини“, каде што преку стотина систематски одбрани стихови, вашето уверување дека сте на вистинскиот пат, станува цврсто како камен. За жал, ретки се оние кои од силата на аргументите и претходното познавање на Библијата можат да се спротивстават на таквите убедувања. На ова место почнува процесот на „перење

на мозокот“. Постепено го отфрлате дотогашното сфаќање, а бидејќи ве убедиле дека Библијата „многу подобро знае“, тогаш вие ги прифаќате, без некоја посебна проверка на информациите што ви се сервираат. За да останете и опстанете во такво опкружување (кое дури има и своја терминологија нетипична за „надворешниот“ свет), морате и да мислите како нив. Ако покажувате знаци на отпор на ваквата агресија, во тој случај ќе останат фини со вас, но, или ќе ве изолираат, или ќе станат уште понападно љубезни, за еден ден да ве книжат како верник. Ако до крајот на курсот не покажете знаци за противење на она што ви се сервира, брзо доаѓате до „крштевање“. Во спротивно ќе ве казнат со тоа што вас нема да ве „крстат“, па како половина печен, а недопечен, лошо ќе се чувствувате во тоа опкружување.

Друг метод за приоѓање на нултата или првата група е по пат на предавања (маратонски), кои задолжително се занимаваат со пророштва: тука се цени вашата љубопитност за иднината преку гледање во филџан, на свезди, грав, карти, дланка, да се насочи кон регуларното „гатање во Библијата“. Тој метод секогаш дава резултати во смисла на обликување на нови надежни саботари и јеховисти, но кој има погубни ефекти кога е во прашање религиозната пракса на таквите личности. Сите знаат за „фаците“ кои звонат на вратата, па, кога ќе отворите незадржливо почнуваат да зборуваат за крајот на светот. Никој нека не се залажува дека тие се осамени и неорганизирани поединци. Зад нив стои војничко организирано братство, кое знае што прави. Секој од тие „преподобници“ (кога се во прашање „Јеховините сведоци“) поднесува неделен извештај што и колку направил, и врз основа на тоа се оценува неговата ревност. Што има тој од тоа понатаму, е работа на „локалната имплементација“. Со интензивно инсистирање на приказната за „крајот на светот“ кај потенцијалните жртви се буди стравот за сопственото спасение (што секогаш не е контрапродуктивно), но со назнака: „Спасението е само кај нас! Зошто православните не ви го проповедаат ова кога знаат што пишува во Библијата? Секако дека не проповедаат кога се поклонуваат на слики во црквите и се молат на светците, наместо на Бога!“... И сè така, во тој стил. Неинформираниот православен верник, без некакви подлабоки корени, брзо ќе застане на нивна страна со забелешката: „Па да, навистина е

така... Види ги само оние поповите како ги „дерат“ луѓето за крштевање, а ние ништо не разбираме што мрморат кога се молат“... Тука настапуваат нивните пет минути и сè што отсекогаш сакале да кажат против Православието (и римокатолицизмот, се разбира - ним и онака им е се исто) ќе го исфрлат како од топ. Многумина дури и не ја чекаат вашата забелешка, туку веднаш, при првата средба ќе ве нападат со вакви клеветите. Тие тоа го прават без никаков срам, бидејќи сметаат дека Бог им одобрува што така прават за Него! За жал, не се борат толку срдечно за чистотата на верата кога нивната секта е во прашање, Зашто „ете, сите ние сме грешни, сатаната нас нè искушува“. Изгледа дека само ним Бог им ги толерира гревовите, и дека само ним им простува, бидејќи единствено тие „знаат“ што е „вистинско покајување“. Во ваков стадиум се навлегува дури кога ќе имате стаж во трите групи на целосно предадени следбеници на сектата. За жал, за голем дел од нив, веќе е доцна зашто мозокот веќе им е „измиен“ и сите механизми на самокритика атрофирале. Заради тоа во редовите на адвентистите може да има поддршка и организација каква што е АДРА, која само на хартија е исклучиво хуманитарна организација, а во стварноста има изразена, но прикриена прозелитска дејност. Дека тоа е така, потврдува и фактот што водачите од АДРА, секогаш се жалат дека, ете, поделиле толку и толку храна и пакети, а дека се крстиле само толку и толку (изгледа очекувале дека нашиот народ е толку неправославен, што по првиот залак од нивната „помош“ ќе ја промени верата. Ако се случи во некоја средина да има многу луѓе за пакети, а помалку за „крштевање“, тие продолжуваат да ги хранат само оние кои се „крстиле“, или се подготвуваат да го направат тоа. За другите нема! И сето тоа е согласно со Библијата (има и стихови на кои тогаш не се повикале).

Голем адут им беше блокадата на Сараево кога единствено АДРА, покрај УНПРОФОР, можела да влезе во градот. А како влегувала? Па убаво, давале по десетина илјади марки за да се пропушти конвојот, а и дел од товарот го отстапувале. Сè за реклама: АДРА единствено поминувала (се разбира, кога Бог е „на наша страна!“). Верниците кои во Србија и по светот ги слушаат овие приказни не насетуваат за какви малверзации се работи. Се прашувам, со кои пари

подмачкувале за време на хиперинфлацијата, кога адвентистичките цркви во Белград, од прилозите на верниците, не можеле ни за струја да соберат? Тогаш платите на проповедниците биле по 150 марки (што стигнувале од странство) додека верниците од своите 1-2 марки давале десеток на име плата за тие исти проповедници. Или од кои пари е купен адвентистичкиот теолошки факултет на Баново брдо (цена 1,5 милион марки) и луксузно реновиран и опремен (300.000 марки од „непознато“ потекло). А мнозината верници мисли: „Бог ни се смилува!“

Дека сè „смрди“ - се гледа и кога верникот (читај - јас) ќе почне да поставува „незгодни“ теолошки прашања. Тука започнува менталната тортура. Најпрво, искрено се загрижуваат за вас заради „девијација“, се обидуваат да ве убедат во спротивното, ако не успеат со „мек“ начин, тогаш се пристапува кон многу ефикасниот метод: во вас будат страв дека нема да се спасите ако отстапите од важечките доктрини, зашто дознавајќи за таква „светлост“, сте одговорни пред Господа и во тој случај Он ќе ве отфрли и вас. Паралелно со ова убедување, тие подигаат и заштитна ограда кон вас, оти и самите се плашат од „зарази“ од такви идеи на проверка на „проверените библиски вистини“, па на крајот и самите брзо сфаќаат дека вас ве третираат како ментално болен, на кого треба да му се врзе лудачка кошула и да се затвори во некоја мрачна ќелија, за никој да не го вознемирува. Сите оние кои се обидувале да разговараат со класичен секташ (а и јас бев таков) наидувале на самоодбрана. Желбата за неразмислување, залукување е толку силна што човекот во таква средина го претвора во најобично растение, кое едвај дава знаци на ментален живот. Затоа вие официјално никогаш не можете да обвините некоја секта од типот на адвентистите за тортура на своите членови, зашто тие членови, во крајна линија, со нивна помош, самите на себе си го „мијат мозокот“.

Кога се во прашање адвентистите, тука се јавува и параноичниот страв од гонење (сигурно адвентистите сите еден ден ќе ги гонат зашто не сакаат да јадат свинско, и затоа што упорно ја празнуваат саботата). Таа манија се подгрева дури и со нивната „теологија“, откако Елена Вајт прорекла дека тоа ќе се случи. Така имаме многу комични ситуации со бројката саботари: доволно е некаде некој

негативно да ги спомене или, не дај Боже, да ги обвини (основано или неосновано), и тие, веднаш почнуваат помеѓу себе да шепотат за тоа како се приближува крајот на светот, зашто, еве, тука се првите знаци на „прогонство“ (тоа е токму нивниот официјален термин). Ако тоа го стори некој православен свештеник, температурата меѓу нив толку се покачува што веднаш се организираат молитвени состаноци.

Во колку се случи сепак да ги напуштите, тогаш најчесто се применува методот на ненаметлива, но практично непробојна изолација од поранешните членови. Потоа, и да се случи со некого да разговарате, немате впечаток дека и тој разговара со вас, туку дека тој несвесно почнува да ве убедува дека многу пропуштате - губите што не сте во сектата.

На крајот, морам да кажам дека сум многу нажален заради многу мои поранешни пријатели, кои поради неверојатниот страв за најтврда конзервативност на своето мислење ја отфрлија понудената рака на пријателство. Најтажен е фактот што на таквите личности може да им помогне единствено Господ и нашата молитва. Било каков разговор и убедување доведуваат до уште подлабоко повлекување во својата „куќичка“ од челик на сопствената заблуда.

Адвентистите сметаат дека најмногу ќе ги прогонуваат оние кои некогаш биле нивни членови. Не сакам да ги изгубам засекогаш, за мене драгите луѓе, така што ќе им потхранувам една таква заблуда. На оние кои не загазиле во ниту една секта, треба да им се зборува за убавината на Православието, а другото ќе си дојде на свое место.²³

Во Македонија адвентизмот се појавува од пред сто години и денес има тринаесет „цркви“ на адвентистичките христијани (три во Скопје, и по една во Велес, Кавадарци, Битола, Прилеп, Куманово, Гевгелија, Неготино, Стумица и уште две во струмичките села Колешино и Лаки).²⁴

²³ *Православието и сектите*, (2001) Штип, 129стр.

²⁴ www.sdakavadarci.com

6. Кратки Православни одговори за погрешното адвентистичко учење

1. Што се однесува до прогнозата за времето на Второто Христово доаѓање, Он самиот за сите времиња рекол: „Никој не го знае ни денот ни часот...“ (Мат. 24, 36); и „не е ваше да ги знаете времињата или годините, што Отецот ги задржал во Своја власт“ (Дела 1, 7).

2. Дали папата е антихрист? Имало многу папи, а Светото Писмо зборува за еден антихрист.

3. Апостолот Петар мислел дека јадењата треба да се делат на чисти и нечисти, па Господ го опоменал: „Она што Бог го очистил, ти не го сметај за нечисто“ (Дела 10, 15)

4. Што се однесува до употребата на алкохолот, сигурно дека е грев да се опива, но да го забранил Христос виното на свадбата во Кана Галилејска не би ја претворил водата во вино (Јован 2, 1-11). Во псалмот 104 (14-15) пишува: „Виното го весели срцето на човекот“. Да се прочита: Рим. 14, 14.

5. Најважниот аргумент на адвентистите е славењето на старозаветната сабота и отфрлањето на неделата. Меѓутоа, саботата е еврејски празник (2. Мој. 31, 12; Јован 5, 1-9) и се слави во спомен на излегувањето на Евреите од Мисир (5. Мој. 5, 1). Стариот Завет и закон престануваат (2. Кор. 3, 11) „сенка на новозаветната стварност“ (Кол. 2, 17). Пророкот Осиј (2, 11) прорекол укинување на саботата и сите старозаветни празници, а апостол Павле во Посланието до Колосјаните вели: „нека не ве осудува за јадење и пиење или за некој празник..., или сабота: тоа е сенката на иднината, а телото е Христос“ (2, 16-17).

Да се прочита: Лука 16, 16; Мат. 11, 13; Марко 2, 27; 2. Кор. 3, 7; Гал. 3, 24-25; 5, 4; 2. Мој. 2, 27.

Господ Исус Христос ни покажа кој дел е Негов: Евреите го прогонуваа и сакаа да го убијат зашто не им ја признавал саботата, во сабота лежел мртов во

гробот, а во недела воскреснал, и донел спасение на целиот човечки род. Лесно е да се заклучи дека неделата, како ден на воскресението, неспоредливо е поважна од споменот на излегувањето на Евреите од Египет. Славењето на неделата - денот на воскресението почнува од апостолите (Дела 20, 7-8), додека на саботата ì го дале она значење што ì припаѓа, таа ì претходи на неделата, како што Стариот Завет му претходи на Новиот, како што законот им претходи на љубовта и благодатта.

Ние православните ја славиме саботата на соодветен начин: тој ден богослужбите се поинакви, забранет е пост, клечење итн.

За неделата да се прочита: Марко 28, 9-10; Марко 16, 12; Лука 24, 34; Јован 20. 1, 11-17, 19-29; Дела 1,4; 20,7-8...

Што се однесува до „пророчката Хелена Вајт“, апостол Павле нè упатува: „Клони се од нечисти и празни разговори и од расправи и на лажната наука“ (1.Тим. 4, 6; 6, 20).

За лажните пророци да се прочита втората глава од второто послание на апостол Петар!

Заклучок

Црквата отсекогаш учела дека Бог ни го дал своето натприродно откровение во два облика: Свето Писмо и Свето предание. Овие два облика не се исклучуваат туку се надополнуваат. За сектантите Светото Писмо е единствениот извор на верата и единствената мерка на вистинитоста. Ако е ова точно, тогаш мора да биде запишано некаде во Светото Писмо, а ако не е тогаш немаме основа да го прифаќаме ова тврдење. Од тука произлегува заклучокот дека тоа тврдење самото себе се одрекува.

Поткрепа на нивното тврдење бараат во три примери од Светото Писмо:

1. Зборовите на свети Јован Богослов на крајот од Откровението: „Ако некој нешто додаде... Ако некој одземе од пророчките зборови на оваа книга... (Откр. 22, 18-19). Од тука следува дека да се додава некакво Свето предание на Светото Писмо е голем грев – велат сектантите.

Тоа не е така! Тука свети Јован не зборува за Светото предание или за Светото Писмо, туку само за таа книга што ја напишал и која, патем речено, тогаш, но и долго потоа, не била поместена во останатите книги на Светото Писмо. Ако оваа закана би се однесувала на целото Свето Писмо, тогаш свети Јован е првиот кој го сторил престапот, бидејќи своето евангелие го напишал после пишувањето на Откровението. Во тоа Евангелие тој потврдува дека во усното предание, назапишано во Светото Писмо, останале уште многу нешта што Христос ги правел и учел (Јован 21, 25).

2. Зборовите Христови упатени до фарисеите: „...Ја нарушивте заповедта Божја заради вашето предание“ (Мат. 15, 2-6). Од овие зборови сектантите, а посебно адвентистите, изведуваат заклучот дека Светото предание е непотребно и тоа токму според кажувањето на Спасителот. Но и ова тврдење е неосновано, бидејќи тука Христос ги укорува фарисеите за чисто човечко предание, односно за еден хигиенски обичај и пропис. Тоа човечко предание неможе да се спротивставува на Божјите заповеди. Значи тука не се работи за односот помеѓу Светото Писмо и Светото предание, туку за односот помеѓу Божјите заповеди и еден хигиенски пропис. Спротивно на тоа, Светото предание не го поставуваме

како некоја спротивност или пак како алтернатива на Светото Писмо. Светото предание не е никакво човечко предание, ниту пак човечка наука и заповед, ниту пак фолклор или народен обичај. Под Свето предание ние го подразбираме словото Божјо, кое нение предадено по писмен пат, туку усно, и потекнува од самиот христос и од неговите апостоли.

3. Апостолот Павле им вели на Колосјаните: „Браќа пазете некој да не ве заведе со философија и со празна измама според човечкото предание, според стихиите на светот, а не по Христа“ (Кол. 2, 8). Но, тука јасно се гледа дека апостолот ги предупредува Колосјаните да се пазат од човечката философија и од човечкото предание. Преданието пак, кое апостолот го научил не од луѓе, туку од Христа (Гал. 1, 11-12), не само што не го отфрла, туку напротив, го повикува Тимотеј тоа предание да го зачува (1. Тим. 6, 20; 2. Тим. 2, 2). Од друга страна, адвентистите на седмиот ден, или саботјаните, обврската за почитување на саботата ја засноваат на Библијата, но за себе тие ги ценат „визиите“ и „откровенијата“ што ги имала Елена Вајт.

Користена литература (References)

1. Боровски - Зноско М., (1944), *Православне, римокатолицизам и сектанство*, Варна.
2. Википедија, слободна енциклопедија.
3. Дјулгеров Д. В. и Цоневски Ил. К., (1992) *Учебник по мисионерство*, Софија.
4. Георгиев Ј.(1993) *Свето православие и сектите*, Пловдив
5. Godubic M.(1973) , *Istorija Crkve*, Beograd
- 6.Ј.Г. Вајт, *Велика борба измеджу Христа и Сотоне* ,Београд 1962,стр.262.
- 7.Ј.Г. Вајт, *Сведочанства за цркву* ,Београд 1959,стр.3.
8. Мајндорф Џ, (1985), *Византиско Богословље*, Крагујевац.
9. Милин Л., (1968), *Научно оправдање религије*, кн. II, Црква и секте, Београд.
10. Милин Л., (1977), *Научно оправдање религије*, кн. VI, Историја религије, Београд.
- 11.Милин Л.(1999), *Црквата и сектите*, Скопје
12. Поповић Ј., (1912), *Општа црквена историја*, книга I, Сремски Карловци.
13. Поповић Ј, (1980), *Догматика на Православната Црква*, книга I, Београд.
14. *Православието и сектите*, 2001 Штип
15. “Православни мисионар”, бр.6 1980
16. Ракић В., (1968), *Православна догматика*, книга I, Београд.
17. Ракић В., (1968), *Православна догматика*, книга II, Београд.
18. Света Гора, (1992), *Православната Црква и унијата*, Атос.
19. *Свето Писмо на Стар и Нов Завет*, Скопје 1991
20. Шпајзер В.А. *На прагу новог доба*, 1 свеска, Нови Сад
21. www.adventisti.org.mk
22. www.sdakavadarci.com